

ВЫДАЕЦЦА 3 9 ЖНІЎНЯ 1917 г.

4 кастрычніка 2011 г.
АҮТОРАК
№ 189 (27053)
Кошт 750 рублёў

WWW.ZVIAZDA.BY — на 12 гадзін раней

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

Б Е Л А Р У С К А Я Г А З Е Т А

КАСТРЫЧНИК: новае ў сацыяльнай падтрымцы насельніцтва

Кампетэнтна

НА 28% ПАВЫШАЕЦЦА ТАРЫФНАЯ СТАЎКА ПЕРШАГА РАЗРАДУ
Як патлумачыла ўчора «Звяздзе» міністр працы і сацыяльнай абароны Мар'яна ШЧОТКІНА, гэтак паступае ў дзяржаву, якое кіраўнік дзяржавы даў ураду: разгледзець і прапрацаваць — з улікам магчымасцяў бюджэту дзяржавы — пытанне аб павышэнні тарыфнай стаўкі першага разраду для аплаты працы работнікаў бюджэтнай сферы да канца гэтага года. У мэтах выканання даручэння ўрадам была прынята пастанова ад 1 кастрычніка 2011 года № 1310, згодна з якой з 1 кастрычніка гэтага года тарыфная стаўка першага разраду павышана са 118 да 151 тысячы рублёў (на 28 працэнтаў).

званні; павышэнні асобным катэгорыям работнікаў аховы здароўя, адукацыі, культуры, спорту; даплаты за працу ў шкодных умовах працы і іншыя).

— Не варта забываць і пра арганізацыі рэальнага сектара эканомікі, асобныя з якіх у сваіх лакальных нарматыўных прававых актах прадугледжваюць устанаўленне тарыфнай стаўкі першага разраду на ўзроўні не ніжэй, чым устаноўлены ўрадам, — дадала міністр.

ДАПАМОГІ Ў СУВЯЗІ З НАРАДЖЭННЕМ ДЗІЦЯЦІ З 1 КАСТРЫЧНІКА ЎЗРАСЛІ ЎДВАЯ

... што прадугледжана ўказам № 416 ад 15 верасня гэтага года. Днём узнікнення права на такую дапамогу з'яўляецца дзень нараджэння дзіцяці, адзначыла Мар'яна Шчоткіна. Па яе словах, у выпадку нараджэння дзяцей да 30 верасня ўключна дзяржаўная дапамога прызначаецца ў наступных памерах: пры нараджэнні першага дзіцяці — 5 бюджэтных прахавых мінімуму (2 млн 211 тыс. 800 рублёў), пры нараджэнні другога і наступнага дзяцей — 7 бюджэтных прахавых мінімуму (3 млн 96 тыс. 520 рублёў). Калі ў сям'і чакаюцца першынец, то пры нараджэнні двойнят памер дапамогі вызначаецца дыферэнцыравана: на першага з дваіх вылічваецца 5 БПМ, на другога — 7 БПМ. Калі ў сям'і ўжо ёсць дзеці, то дапамога ў сувязі з нараджэннем дзіцяці будзе вылічана ў памеры 7 БПМ на кожнага з народжаных.

На дзяцей, народжаных з 1 кастрычніка, дапамога будзе вылічана ў наступных памерах: пры нараджэнні першага дзіцяці — 10 БПМ перад датай нараджэння дзіцяці (да 31 кастрычніка ўключна — 4 млн 423 тыс. 600 руб.), пры нараджэнні другога і наступнага дзяцей — 14 БПМ (да 31 кастрычніка ўключна — 6 млн 193 тыс. 40 руб.). Акрамя таго, пры нараджэнні двойнят дадаткова прадугледжана аднаразовая выплата на набывіццё дзіцячых рэчаў першай неабходнасці на кожнага з дзяцей у памеры двухразовай велічыні бюджэту прахавых мінімуму (да 31 кастрычніка ўключна — 884 тыс. 720 руб.). Выплата гэтай дапамогі вызначаецца ў органы працы, занятасці і сацыяльнай абароны па месцы жыхарства.

Міністр нагадала, што зараз бюджэт прахавых мінімуму ў сярэднім на душу насельніцтва складае 442 тыс. 360 рублёў, а з 1 лістапада гэтага года ён будзе перагледжаны.

Інга МІНДАЛЁВА.

ВПЕРВЫЕ В РЕСПУБЛИКЕ БЕЛАРУСЬ!

Академия управления при Президенте Республики Беларусь

ОБЪЯВЛЯЕТ НАБОР ПО ПРОГРАММЕ ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ II СТУПЕНИ С УГЛУБЛЕННОЙ ПОДГОТОВКОЙ СПЕЦИАЛИСТА, С ПРИСВОЕНИЕМ СТЕПЕНИ – МАГИСТР УПРАВЛЕНИЯ ПО СПЕЦИАЛЬНОСТИ «Управление инвестиционными проектами в государственно-частном партнерстве».

Государственно-частное партнерство – это сотрудничество государства и частного бизнеса с целью реализации проектов в области инфраструктуры, оказания общественных услуг и инновационного развития.

Что является сферой бизнес-модели государственно-частного партнерства?

- Безопасность и порядок
- Здравоохранение
- Строительство
- Архитектура
- Инновации
- Транспорт
- и другие сферы

Цель государственно-частного партнерства – привлечение частного капитала в развитие инфраструктуры и повышения качества услуг, в создание инновационной экономики.

Суть государственно-частного партнерства заключается в перераспределении ответственности и рисков за развитие секторов, которые относятся к сфере ответственности государства – инфраструктура, наука и инновации.

Цель государства в бизнес-модели государственно-частного партнерства: повысить эффективность системы предоставления услуг и их качества.

Как обеспечить достижение этой цели? Государство привлекает квалифицированного менеджера-частного партнера на условиях конкурса.

Государство и частный бизнес несут равную ответственность друг перед другом, обществом и потребителем.

Выгоды для частного бизнеса: долгосрочная стабильная и прибыльная ниша для бизнеса.

Приглашаются специалисты

и руководители государственных организаций и частного бизнеса.

Форма обучения – заочная. **Прием документов** – с 4 октября по 17 октября 2011 г.
Срок обучения – 1 год 6 месяцев. **Контакт. тел.** 8 (017) 222 83 48

Подробная информация находится на сайте Академии управления при Президенте Республики Беларусь www.pac.by (вкладка «студенту магистратуры»).

Ліст у нумар

ШЛЯХ ДА МОВЫ

ДЛЯ чалавека, як прадстаўніка віду Homo sapiens, важным і неабходным з'яўляецца мова. Для чалавека, як істоты біялагічнай, — прадаўжэнне роду. Для чалавека ў гістарычным кантэксце — Радзіма.
Радзіма. Дзеці. Мова.
Я не памылюся, калі скажу, што ў наш час

не тое, што беларускамоўнае дзіця, а свядомы чалавек, які ў штодзённым жыцці размаўляе па-беларуску, — рэдкасць. У вёсках ды невялічкіх пасёлках віруе траяска, а ў гарадах шчыльна засела руская мова...

Дзе месца беларускай мовы? У падручніках па літаратуры? Ці сярод «абрачных» пластоў насельніцтва? **СТАР. 4**

Дыферэнцыраваная аплата за ваду: ЛІЧЫМ І ЭКАНОМІМ

Як вядома, у нашай краіне з 1 кастрычніка ўведзена дыферэнцыраваная аплата за ваду. Калі вы расходуете 140 літраў у суткі, плаціце будзеце па старых цэнах. За ўсё, што звыш гэтага паказчыка, — па тарыфах, якія забяспечваюць поўную кампенсацыю эканамічна абгрунтаваных затрат на іх аказанне.

Дык колькі спажываць?

Зараз давайце палічым: калі перавесці 140 л у кубаметры (менавіта ў іх фіксуецца расход вады індывідуальнага лічбыльніка, устаноўленага ў пераважнай большасці беларускіх кватэр), то гэта складзе 0,14 кубічнага метра. Памнажым на колькасць дзён у месяцы — атрымаем 4,2 кубаметра. Менавіта столькі вады павінен расходваць адзін чалавек, каб плаціць па рэальнай тарыфе — 890 рублёў за 1 куб. метр. Усё, што звыш гэтага, будзе каштаваць 2545,9 рубля (такі зараз сабекошт 1 кубаметра вады).

У Міністэрстве ЖКГ запэўніваюць, што перад тым, як увесці гэтую норму, яны дэталёва прааналізавалі спажыванне вады ў Беларусі. Вынікі гэтага аналізу паказалі, што фактычнае спажыванне вады ў добраўпарадкаванай кватэры, абсталяванай прыборамі індывідуальнага ўліку расхода вады, складала ў 2010 годзе ў Мінску і абласных цэнтрах 153 л на чалавека ў суткі. У населеных пунктах з колькасцю насельніцтва больш за 50 тыс. чалавек гэты паказчык роўны 141 л на чалавека ў суткі. **СТАР. 4**

Для параўнання: сярэднестатыстычны жыхар большасці развітых еўрапейскіх краін расходуюць у месяц недзе 150 л (4,5 куб. метраў) вады. У Германіі, Францыі, Швецыі гэты паказчык складае 130-140 л на чалавека ў суткі.

ISSN 1990 - 763X

МЫ ЎСЕ Ў АДКАЗЕ ЗА НАШУ КРАІНУ

Выступленне Старшыні Савета Рэспублікі Рубінава А.М. на адкрыцці сёмай сесіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь чацвёртага склікання 3 кастрычніка 2011 г.

Фота БЕЛТА.

Паважаныя члены Савета Рэспублікі! Паважаныя запрошаныя і журналісты!

Сёння мы пачынаем работу сёмай сесіі Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь чацвёртага склікання. У перыяд гэтай сесіі нам трэба будзе разгледзець і прыняць шэраг адказных заканадаўчых рашэнняў, накіраваных на забеспячэнне дынамічнага сацыяльна-эканамічнага развіцця краіны.

Але ў першую чаргу хачу спыніцца на тых пытаннях, якія сёння хвалююць усё наша грамадства.

На жаль, апошнім часам у краіне абтастрыліся фінансавыя праблемы, перш за ўсё звязаныя з валютай. Гэта прывяло да павышэння цэн на прадукты харчавання і тавары і, як вынік, пэўнае зніжэнне пакупной здольнасці насельніцтва. Але мы павінны разумець, што ўсе гэтыя з'явы часова. Самае галоўнае — гэта тое, што рэальны сектар нашай эканомікі развіваецца вельмі паспяхова. У першым паўгоддзі па росце прамысловай вытворчасці Беларусь увайшла ў тройку краін-лідараў у СНД. Калі па краінах Садружнасці прамысловы рост у параўнанні з першым паўгоддзем 2010 года склаў 6 працэнтаў, то ў Беларусі амаль у два разы больш — 11,5 працэнта, а рост ВУП складае 110 працэнтаў.

Назіраецца добрая дынаміка ў знешнім гандлі: тэмпы росту экспарту перавышаюць тэмпы росту імпарту. За ліпень-жнівень сальда знешняга гандлю ўпершыню за апошнія гады стала дадатным. Прычым не таму, што штучна зніжаны імпарт. Не, імпарт расце, але аб'ём экспарту расце яшчэ хутчэй, што сведчыць аб тым, што наша эканоміка набірае сілу. **СТАР. 2**

ПАСЛЯДОЎНА РУХАЮЧЫСЯ ДА ВЫЗНАЧАНЫХ МЭТ

Выступленне Старшыні Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Андрэйчанкі У.П. на адкрыцці дзявятай сесіі Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь чацвёртага склікання

Фота БЕЛТА.

Паважаныя дэпутаты Палаты прадстаўнікоў! Паважаныя запрошаныя і журналісты!

У адпаведнасці з Канстытуцыяй Рэспублікі Беларусь сёння, 3 кастрычніка 2011 года, пачынае работу дзявятая сесія Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь чацвёртага склікання.

У міжсесійны перыяд створаны сур'ёзны зачын па ўсіх напрамках заканадаўчай дзейнасці. Да разгляду на дзявятай сесіі рыхтуецца больш за 60 дакументаў.

Спектр пытанняў, якія нам трэба будзе разгледзець, даволі шырокі. Падрыхтаваныя праекты накіраваны на рэалізацыю стратэгіі эканамічнай і сацыяльнай мадэрнізацыі краіны, выпрацаванай чацвёртым Усебеларускім народным сходам, і вырашэнне задач, пастаўленых Кіраўніком дзяржавы.

Прыярытэтам сесіі, безумоўна, з'яўляецца прыняцце праекта Закона аб рэспубліканскім бюджэце на 2012 год. Гэты дакумент павінен забяспечыць аптымальныя ўмовы для паступальнага, рытмічнага развіцця эканомікі і паслядоўнага выхаду на ўстаноўленыя параметры ў галіне сацыяльнай палітыкі. Тут асабліва будучы запатрабаваны прафесіяналізм і ініцыятыўнасць дэпутатаў корпуса, а галоўнае — наша веданне рэальнага стану спраў на месцах.

Прадоўжыцца работа па стымуляванні дзелавой актыўнасці. Гэтай мэце паслужаць далейшае спрашчэнне ліцэнзавання, карэкціроўка заканадаўства па пытаннях бюджэтных і падатковых адносін, удасканаленне Грамадзянскага кодэкса, а таксама аптымізацыя ўмоў развіцця рэкламнага рынку. **СТАР. 3**

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Прыняты важныя рашэнні на валютным рынку, накіраваныя на ўмацаванне беларускага рубля. Сёння сітуацыя ўзята пад кантроль Урадам і Нацыянальным банкам. Арганізаваны асноўныя і дадатковыя біржавыя сесіі, ліквідаваны перадумовы для спекуляцыйных аперацый. Урад адмяняе абмежаванні на куплю валюты для імпарту абсталявання. Тым самым зроблены важныя захады для ўстанавлення раўнаважна валютнага курсу. Адзіны валютны курс зробіць рынак больш прадказальным, дасць магчымасць суб'ектам гаспадарання вярнуцца да нармальнага ўмоў работы.

Разам з тым захаваны ранейшыя сацыяльныя абавязальнасці дзяржавы перад насельніцтвам, прымаюцца дадатковыя меры ў інтарэсах грамадзян. Гэта сведчанне таго, што мы не маем намеру адыходзіць ад курсу на правадзенне сацыяльна арыентаванай эканамічнай палітыкі. Так, з пачатку года чатыры разы ажыццяўляліся перазапіскі пенсій у сувязі са змянненнем бюджэту прахыткавага мінімуму. З 1 лістапада гэтага года будзе праведзены перазапіскі працоўных пенсій зыходзячы з сярэдняй зароботнай платы работнікаў за трэці квартал 2011 года. Прадоўжана індэксаванне зароботнай платы бюджэтнікаў у сувязі з ростам інфляцыі і цэн. Аказана аднаразова матэрыяльная дапамога для сезоннай закупкі сельскагаспадарчай прадукцыі работнікам бюджэтнай сферы, непрацуючым пенсіянерам і грамадзянам, якія атрымліваюць асобныя віды сацыяльных дапамог. Будуць расці дапамогі сем'ям, якія выхоўваюць дзяцей, стыпендыі, а таксама будуць прыняты іншыя меры сацыяльнай падтрымкі грамадзян. З 1 кастрычніка павышана тарыфная стаўка першага разраду, а з 1 лістапада ў бюджэтнай сферы будуць уведзены дадатковыя дыферэнцыяльныя даплаты. Мэта ўсіх гэтых мер — не дапусціць зніжэння ўзроўню жыцця нашых грамадзян.

Прынятыя Кіраўніком дзяржавы, Урадам і Нацыянальным банкам краіны рашучыя меры па забеспячэнні дынамічнага эканамічнага развіцця, умацанні сацыяльнай абароны насельніцтва ў пэўнай ступені стабілізавалі спажывецкі рынак і знялі напружанасць у грамадстве.

Хачу яшчэ раз падкрэсліць: сённяшнія цяжкасці маюць часовы характар, і яны вырашальныя. Я перакананы — мы іх пераадолеем. Але пераадолеем, калі будзем самааддана працаваць кожны на сваім рабочым месцы. Сёння ніхто не павінен стаяць убаку, мы ўсе ў адказе за нашу краіну.

Несумненна, асаблівае месца ў вырашэнні бягучых пытанняў адводзіцца Нацыянальнаму сходу. Парламентары павінны падставіць пляч Кіраўніку дзяржавы пры вырашэнні неадкладных сацыяльна-эканамічных задач. Прынцыповае значэнне для гэтага, на мой погляд, будзе мець сёма сесія, якая адкрываецца. Практычна кожны прыняты намі закон, кожны яго артыкул павінны працаваць на збалансаванае развіццё эканомікі і сацыяльнай сферы, павышэнне дабрабыту насельніцтва, умацаванне нацыянальнай бяспекі і стабільнасці ў грамадстве.

Нашы планы на сёму сесію ў многім вызначаны задачамі, якія былі пастаўлены на чацвёртым Усебеларускім народным сходзе, Праграмай сацыяльна-эканамічнага развіцця Рэспублікі Беларусь на 2011—2015 гады і рашэннямі Кіраўніку дзяржавы на бягучы перыяд і на перспектыву.

У перыяд паміж сесіямі мы актыўна ўдзельнічалі ў заканатворчым працэсе. Пастаяннымі камісіямі Савета Рэспублікі сумесна з профільнымі камісіямі Палаты прадстаўнікоў, міністэрствамі і ведамствамі прапрацавана больш за 40 праектаў законаў і ўзгоднены 4 праекты ўказаў Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь. Трэба сказаць, што такое супрацоўніцтва дае магчымасць ужо на ранняй стадыі ацаніць рыхтуемыя законапраекты, вызначыць іх адпаведнасць дзеючаму заканадаўству і ўплыў на жыццё нашай краіны.

Зразумела, у эканамічным блоку законапраектаў галоўнай стане работа над праектам

закона аб рэспубліканскім бюджэце на чарговы 2012 год. Гэты асноўны эканамічны дакумент запатрабуе ад нас адказнага і прафесійнага падыходу пры яго падрыхтоўцы. Ён павінен быць збалансаваным і рэалістычным, адпавядаць магчымасцям дзяржавы забяспечваць нармальнае функцыянаванне эканомікі і сацыяльнай сферы, выконваць свае знешнія абавязальнасці і, у канчатковым выніку, закласці трывалы фундамент далейшага развіцця краіны.

У прыярытэтным парадку выдзецца работа над законапраектамі сацыяльнай сферы. Да іх можна аднесці законапраект аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Кодэкс аб шлюбе і сям'і, які накіраваны на лібералізацыю пытанняў рэгістрацыі шлюбаў, умацанне сацыяльнай абароны сірот, упарадкаванне пытанняў аб усынаўленні.

На ўзмацненне абароны дзяцей-сірот і дзяцей, якія засталіся без апекі бацькоў, будуць накіраваны таксама папраўкі ў закон аб пашырэнні гарантый па сацыяльнай абароне гэтай катэгорыі асоб.

Прадоўжыцца работа па заканадаўчым забеспячэнні адносін у сферы аховы здароўя. У прыватнасці, трэба будзе ўрэгуляваць пытанні, звязаныя з санітарна-эпідэміялагічным дабрабытам насельніцтва, прадукцыйным небяспечным захворваннем, аказаннем псіхіятрычнай дапамогі, а таксама забеспячэннем гарантый праваў грамадзян пры прымяненні дапаможных рэпрадукцыйных тэхналогій.

Асабліва ўвага будзе ўдзелена і рабоце над праектам Жыллёвага кодэкса. Сацыяльная значнасць гэтага прававога акта надвычайна вялікая. Ён датычыцца кожнага чалавека і прызначаны забяспечыць комплекснае ўрэгуляванне важнейшай сферы жыллёвых адносін. Важным новаўвядзеннем з'яўляецца пісьмовае пагадненне аб прызнанні членамі сям'і, якое будзе з'яўляцца адным з асноўных для ўзнікнення права карыстання жылым памяшканнем.

Прадугледжваецца прыняцц шэраг заканадаўчых актаў, якія сістэмна рэгулююць пытанні барацьбы з карупцыяй, гандлем людзьмі, дзяржаўнымі і іншымі цяжкімі злачынствамі. У іх, напрыклад, пашыраецца пералік мер па стварэнні атмасферы неадпаведнасці адносна карупцыі, забеспячэнні галаснасці ў дзейнасці дзяржаўных службовых асоб, па прававым узроўню вызначэцка сістэма мер па абароне і рэабілітацыі ахвяр гандлю людзьмі; прадугледжваецца таксама выключэнне для ваеннаслужачых тэрміновай службы такога віду пакарання, як накіраванне ў дысцыплінарную воінскую часць, з замяненні яго іншымі альтэрнатыўнымі мерамі.

У ходзе сёмай сесіі трэба будзе разгледзець шэраг законапраектаў, накіраваных на забеспячэнне адпаведнасці прававога рэгулявання грамадскіх адносін рэальным палітычным і сацыяльна-эканамічным умовам. Важную ролю павінны адыграць, у прыватнасці, заканадаўчыя меры, накіраваныя на скарачэнне сферы ліцэнзавання, развіццё адносін арэнды і закладу, аптымізацыю адносін у сферы архіўнай справы і справаводства, культуры і кінематаграфіі, рэкламы, дзейнасці адвакатаў і іншых.

Асабліва ўвагу члены Савета Рэспублікі павінны ўдзеляць пытанням стварэння Следчага камітэта Рэспублікі Беларусь. Плануецца ўнесці папраўкі амаль у 30 заканадаўчых актаў, у тым ліку ў Крымінальна-працэсуальны кодэкс. Іх прыняцц дасць магчымасць забяспечыць працэсуальную незалежнасць следчых, належную якасць пракурорскага нагляду і ў цэлым павысіць эфектыўнасць сістэмы забеспячэння правапарадку і законнасці ў краіне.

У міжсесійны перыяд створаны сур'ёзны зачыны па развіцці прававой базы ў сферы міжнародных адносін.

Важнае значэнне для краіны будзе мець ратыфікацыя паправак да артыкулаў Пагаднення Міжнароднага валютнага фонду. Яны, у прыватнасці, датычацца перагляду квоты, якая адлюстроўвае адносную велічыню эканомікі нашай краіны ў сукупнай эканоміцы. Ратыфікацыя зацверджаных паправак дасць магчымасць Рэспубліцы Беларусь пашырыць сваё прадстаўніцтва ў ўмацаваць свой голас у сістэме кіравання фондам.

Трэба будзе таксама ратыфікаваць шэраг пагадненняў паміж Урадам Рэспублікі Беларусь і Урадам Расійскай Федэрацыі, у тым ліку пра будаўніцтва і ўвод у эксплуатацыю («пад ключ») на тэрыторыі нашай краіны атамнай электрастанцыі.

Да ратыфікацыі падрыхтаваны і пакет пагадненняў, накіраваных на павышэнне эфектыўнасці дзейнасці Арганізацыі Дагавора аб калектыўнай бяспецы ва ўмовах узнікнення новых выклікаў і пагроз. Прадоўжыцца таксама работа па далейшым развіцці прававой базы Мытнага саюза.

У ліку нашых прыярытэтаў у міжсесійны перыяд заставалася міжнародная і міжпарламенцкая дзейнасць. Члены Савета Рэспублікі ўдзельнічалі ў рабоце Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі. Парламентары дзвюх краін правялі змястоўныя пасяджэнні камісій па пытаннях знешняй палітыкі, па сацыяльнай палітыцы, навуцы, культуры і гуманітарных пытаннях, па бяспецы, абароне і барацьбе са злачыннасцю. Асобнай тэмай абмеркавання стала ўдасканаленне ваенна-патрыятычнага выхавання моладзі ў Саюзнай дзяржаве і ўнясенне прапановы па фарміраванні праекта бюджэту Саюзнай дзяржавы на 2012 год.

Новы імпульс супрацоўніцтву Рэспублікі Беларусь з Кітайскай Народнай Рэспублікай надаў афіцыйны візіт у Мінск Старшыні Пастаяннага камітэта Усекітайскага сходу народных прадстаўнікоў У Банга. На сустрэчы ў Нацыянальным сходзе разгледжаны пытанні развіцця беларуска-кітайскага палітычнага дыялога, актывізацыі міжпарламенцкага ўзаемадзеяння, пашырэння гандлёва-эканамічных сувязяў і двухбаковых адносін у сферы навуцы, культуры і адукацыі. Акрамя таго, былі падпісаны Мемарандум аб супрацоўніцтве паміж Нацыянальным сходам Рэспублікі Беларусь і Усекітайскім сходам народных прадстаўнікоў, а таксама шэраг міжрадавых пагадненняў.

Члены Савета Рэспублікі ў складзе беларускай парламенцкай дэлегацыі прынялі ўдзел у чаровай 20-й штогадовай сесіі Парламенцкай асамблеі АБСЕ ў Бялградзе. Значным поспехам работы нашай дэлегацыі стала прыняцц на пленарным пасяджэнні падрыхтаванай беларускім бокам рэзалюцыі, якая датычыцца плана дзеянняў Арганізацыі Аб'яднаных Нацый па барацьбе з гандлем людзьмі.

Перспектывы развіцця адносін з Латвійскай Рэспублікай абмяркоўваліся ў Савеце Рэспублікі на сустрэчы з Дзяржаўным кантралёрам Латвіі Інгунай Судрабай.

Дэлегацыя Савета Рэспублікі ўдзельнічала ва ўстаноўчым пасяджэнні Штогадовай канферэнцыі рэгіянальных і мясцовых органаў улады ў Сходняга партнёрства і ў пасяджэнні Бюро Камітэта рэгіёнаў Еўрапейскага саюза, які прайшоў у Познані.

Пашырэнню інтарсаў Рэспублікі Беларусь у Паўднёва-Усходняй Азіі будзе садзейнічаць атрыманне Нацыянальным сходам Рэспублікі Беларусь статусу наглядальніка ў МПА АСЕАН. Гэта рашэнне, прынятае 21 верасня ў Пнампені на 32-й Генеральнай асамблеі гэтай арганізацыі, прадстаўляе нам шматбаковую пляцоўку для міжпарламенцкага дыялога з дзяржавамі — членамі АСЕАН.

У сесійны перыяд важнейшай задачай будзе пашырэнне кантактаў з міжпарламенцкімі структурамі замежных краін. Важнай падзеяй стане правадзенне ў гэтым месцы ў Мінску вызнога пасяджэння Савета Парламенцкай Асамблеі АДКБ. У канцы кастрычніка члены Савета Рэспублікі прымуць таксама ўдзел у планавых мерапрыемствах міжпарламенцкіх асамблей дзяржаў — удзельніц Садружнасці Незалежных Дзяржаў, Еўразійскага эканамічнага супольніцтва, Парламенцкай асамблеі Арганізацыі Дагавора аб калектыўнай бяспецы.

У рамках Парламенцкага сходу Саюза Беларусі і Расіі нас чакае работа па фарміраванні і прыняцці саюзнага бюджэту на наступны год.

У першай дэкадзе кастрычніка плануецца візіт у Рэспубліку Беларусь нашых калег з парламента Рэспублікі Таджыкістан.

Наша дэлегацыя таксама прыме ўдзел у 125-й Асамблеі МПС.

Члены Савета Рэспублікі запрошаны наглядальнікамі за падрыхтоўкай і правадзеннем выбараў Прэзідэнта Кыргызскай Рэспублікі (30 кастрычніка) і выбараў дэпутатаў Дзяржаўнай Думы Федэральнага сходу Расійскай Федэрацыі (4 снежня).

У міжсесійны перыяд мы ўдзелялі асаблівую ўвагу рабоце ў рэгіёнах. З удзелам членаў Савета Рэспублікі прайшло больш за 50 сесій мясцовых Саветаў дэпутатаў. Членамі Савета Рэспублікі аказвалася дапамога мясцовым органам улады ў рэалізацыі рэгіянальных і тэрытарыяльных праграм сацыяльна-эканамічнага развіцця, добраўпарадкавання, падтрымкі асаблівых падсобных гаспадарак грамадзян. Такое ўзаемадзеянне з рэгіянальнымі органамі ўлады набыло сістэмны характар і становіцца ацэньваецца на месцах.

Савецам па ўзаемадзеянні з органамі мясцовага самакіравання пры Савеце Рэспублікі праводзілася актыўная падрыхтоўка выязнага пасяджэння на базе Бярозаўскага раёна, дзе ў кастрычніку будзе разгледжана пытанне аб сумеснай рабоце органаў кіравання і самакіравання па стварэнні ўмоў для развіцця прадпрымальніцтва і прыцягнення інвестыцый.

Для ўзмацнення ўзаемадзеяння з мясцовымі Саветаў дэпутатаў членам Савета Рэспублікі неабходна актывізаваць правадзенне сустрэч з кіраўніцтвам мясцовых Саветаў дэпутатаў, у прыватнасці, сельскіх Саветаў. У цэнтры ўвагі гэтых сустрэч павінны знаходзіцца канкрэтныя пытанні жыцця рэгіёнаў і дзейнасці органаў мясцовага самакіравання па вырашэнні задач, пастаўленых Прэзідэнтам краіны ў рамках Дзяржаўнай праграмы ўстойлівага развіцця вёскі на 2011—2015 гады.

Важнейшай задачай для нас застаецца пастаянная работа са зваротамі грамадзян. У міжсесійны перыяд членамі Савета Рэспублікі разгледжана амаль 8 тысяч вусных і пісьмовых заяў і скаргаў, у тым ліку непасрэдна ў Савеце Рэспублікі — больш за трыста. У іх людзі ўзнімалі пытанні работы жыллёвай і камунальнай гаспадаркі, працы і сацыяльнай абароны, адукацыі, культуры, аховы здароўя, аховы сям'і, мацярынства і дзяцінства. Асобныя звароты змяшчалі канкрэтныя прапановы па ўдасканаленні заканадаўства.

Відавочна, што падтрымка нашых грамадзян і своечасовае вырашэнне іх паўсядзённых запытаў абавязаны — гэта і ёсць дзяржаўная палітыка. Людзі ацэньваюць дзейнасць улады праз прызму практычных спраў. Таму па кожным звароце, які паступіў да нас, павінна быць прынята канкрэтнае рашэнне. Нават калі пытанне невырашальнае, чалавек павінен атрымаць аператыўны і прафесійны адказ на сваю просьбу. У парламентарых людзі павінны бачыць першых абаронцаў сваіх інтарэсаў. Для вырашэння гэтых пытанняў нам неабходна больш актыўна працаваць з дэпутацкім корпусам мясцовых Саветаў.

Важная роля ва ўдасканаленні работы з людзьмі адводзіцца інфармацыйнай дзейнасці Савета Рэспублікі. У міжсесійны перыяд на старонках «Советской Беларусі», «Народной газеты», «Звязды» і шэрагу рэгіянальных друкавых выданняў было падрыхтавана з удзелам нашых сенатараў і апублікавана больш за 150 матэрыялаў, якія датычацца дзейнасці Савета Рэспублікі і ў цэлым жыцця нашай краіны. Адбыўся шэраг выступленняў на радыё і тэлебачанні. У сесійны перыяд неабходна яшчэ больш актыўна працаваць у гэтым напрамку, арганізуючы прас-канферэнцыі, брыфінгі, прамыя тэлефонныя лініі ў рэдакцыях газет, тэле- і радыёстудыях.

Паважаныя калегі! Наперадзе ў нас напружаная і змястоўная работа.

Жадаю вам поспехаў у парламенцкай і прафесійнай дзейнасці!

Дазвольце перайсці да разгляду пытанняў сённяшняга пасяджэння.

ЗАЛАТАЯ ВОСЕНЬ

У няпросты час давядзецца парламентарыям прымаць галоўныя фінансавыя дакументы краіны

Парламенцкі дзёнік

З-за цьмянай сітуацыі на валютным рынку фарміраванне бюджэту на будучы год было перанесена на кастрычнік — лістапад. Але ў рабоце над дакументам парламентары ўключыліся яшчэ ў сакавіку. Напрацоўкамі падзяліўся з журналістамі старшыня Пастаяннай камісіі Палаты прадстаўнікоў па бюджэце, фінансах і падатковай палітыцы Аляксандр ПАТОНЕНКА. Які кошт на газ закладваецца ў праект? Пры распрацоўцы дакумента «часта гучыць лічба 288 долараў за тысячу кубаметраў», распавёў дэпутат, але якім дакладна будзе кошт, сёння яшчэ ніхто не ведае. Бо налета да Беларусі пачнуць прымяняць паніжальны інтэграцыйны каэфіцыент. Чарговы газавы кантракт 2012 — 2014, як чакаюць парламентары, падпішуць у лістападзе — снежня. Тады сітуацыя стане больш відавочнай.

Асноўныя артыкулы выдаткаў, паводле інфармацыі спадара Антоненкі, захаваною ў будучым бюджэце, і ён застанецца сацыяльна арыентаваным. Народны выбраннік канстатаваў, што на спажывецкім рынку сёння не ўсё стабільна. Але аптымізму не губляе: «Мы разлічваем на спыненне росту цэн, а магчыма, і зніжэнне», — дзеліцца сваім меркаваннем дэпутат. Падставу для такіх разваг яму дае нядаўняя тэндэнцыя да ўмацавання беларускага рубля. «Мы хацелі б, каб урад больш актыўна ўмешваўся ў працэсы эканомікі», — падкрэслівае парламентарый. У прыватнасці, гэта датычыцца фарміравання цэн.

Міністр замежных спраў Беларусі Сяргей МАРТЫНАУ прэзентаваў у Авальнай зале дакументы для ратыфікацыі, якія дазваляць павысіць эфектыўнасць дзейнасці АДКБ, што асабліва актуальна, бо наша краіна якраз старшыняствуе ў арганізацыі. Пасля выступлення кіраўнік знешнепалітычнага ведамства пракаментаваў журналістам нядаўнія пасажы з Усходнім партнёрствам. Беларусь не ўзляла ўдзелу ў саміце, але ўдзел ва Усходнім партнёрстве, ваводле слоў міністра, захоўваецца. С. Мартынаў адзначыў, што ў праграме ёсць шэраг недахопаў, і галоўны з іх — адсутнасць рэальных, практычных спраў. Беларускі бок настойвае, каб большы акцэнт рабіўся на праектвую дзейнасць. Аналагічнага меркавання, паводле слоў кіраўніка МЗС, прытрымліваюцца і іншыя краіны-партнёры. Ён

распавёў, што Беларусь прапанавала ўжо больш як 20 праектаў сумесна з Літвой і Украінай. Ідзе сур'ёзна карпатлівая работа на экспертным узроўні па ўзаемадзеянні мытных органаў, супрацоўніцтве ў энергетыцы, барацьбе з карупцыяй, кіберзлачыннасцю, наркатрафікам. Таму, пры ўсіх недахопах, якія знаходзіць Беларусь ва Усходнім партнёрстве, яна бачыць таксама і карысць. У патэнцыяле.

Папярэдзіў міністр і магчымыя інсінуацыі на тэму памілавання Дзмітрыя Уса, асуджанага за ўдзел у акцыі 19 снежня: гэты крок не з'яўляецца пачаткам выканання патрабаванняў, якія вылучае ЕС перад Беларуссю. «Гэта не значыць, што мы займаемся выкананнем чыіх-небудзь патрабаванняў, мы выконваем уласныя законы. У краіне прымаюцца рашэнні, зыходзячы з яе ўласных патрэб».

У першага намесніка міністра фінансаў Уладзіміра АМАРЫНА, які прадстаўляў для ратыфікацыі дакумент, дзякуючы якому павялічыцца права голасу Беларусі ў МВФ, дэпутаты цікавіліся зладзённым. Сітуацыя на валютным рынку краіны. Пыталіся, ці ёсць неабходнасць у знешнім запасычанні і якія перспек-

тывы атрымаць яго ў МВФ. Спадар Амарын паведаміў, што ў найбліжэйшы час да нас прыязджае місія Міжнароднага валютнага фонду. Яна будзе працаваць тут з 4 па 18 кастрычніка. «Магчыма, па выніках работы місіі будзе разглядацца пытанне аб новай праграме з МВФ», — кажа першы намеснік міністра. Ён акцэнтаваў, што абавязальнасці па ранейшых пазыках Беларусь выконвае своечасова. Сума новага крэдыту, на які можа разлічваць Беларусь, абмяжоўваецца 7 млрд долараў. У Амарын не выключае, што новая праграма будзе дастаткова жорсткай ва ўмовах — нават больш жорсткай, чым вылучэнне сродкаў з Антыкрызіснага фонду ЕўрАзЭС. Чарговы транш, дарочы, Беларусь павінна атрымаць да канца месяца, адзначае першы намеснік міністра фінансаў. Сума складзе 440 млн долараў.

Пра фінансы ішла размова і ў верхняй палаче парламента. Дагэтуль у таргах валютай на дадатковай сесіі абыходзілася без уліванняў Нацбанка. Аднак, магчыма, у кастрычніку інтэрвенцыі спатрэбяцца, «каб не даць рэзкага скачку долару ўверх», як заўважыла Надзея ЕРМАКОВА,

старшыня праўлення Нацбанка. Яна ўдакладніла, што валютныя інтэрвенцыі магчымыя толькі за кошт сродкаў, якія атрымалася назапасіць за два мінулыя месяцы.

Нацбанк пакуль не вызначыўся ў неабходнасці далейшага павышэння стаўкі рэфінансавання. Сёння яна складае 30 адсоткаў. «Стаўка рэфінансавання павінна быць крыху вышэй за інфляцыю, ці як мінімум побач з ёй», — інфармуе старшыня праўлення. Прыблізна ў першай дэкадзе кастрычніка ў распрадзэнні Нацбанка будзе статыстыка па інфляцыі, тады сумесна з урадам і будзе прымацца рашэнне.

— У прынцыпе, сёння стаўка рэфінансавання перастала адыгрываць сваю ролю. Адсоткі па ўкладах насельніцтва нашмат вышэйшыя і дасягаюць 40—45%, крэдыты таксама дасягаюць 40%, — тлумачыць кіраўнік галоўнага банка краіны. — Калі мы стаўку будзем павышаць, яна ўсе роўна не дасягне інфляцыі. Калі рабіць яе 80 адсоткаў, мы можам практычна спыніць эканоміку. У пэўныя перыяды стаўка рэфінансавання не спрацоўвае.

(Заканчэнне на 3-й стар.)

ПАСЛЯДОЎНА РУХАЮЧЫСЯ ДА ВЫЗНАЧАННЫХ МЭТ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Мы разгледзім праект Закона «Аб дзяржаўнай інвацыійнай палітыцы і інвацыійнай дзейнасці ў Рэспубліцы Беларусь», які мае прынцыповае значэнне для фарміравання інвацыійнага аблічча краіны. Нам трэба будзе выйсці на стварэнне такога прававога механізма, пры якім крэдытная, падатковая, мытная палітыка стане дзейным стымулам павышэння інвацыійнай актыўнасці ва ўсіх сферах эканомікі.

Своечасовымі з'яўляюцца меры, накіраваныя на зніжэнне рызык, звязаных з развіццём рыначных адносін. У прыватнасці, размова ідзе аб стварэнні прававых умоў для стабілізацыі дзейнасці прадпрыемстваў, якія аказаліся на мяжы банкруцтва, а таксама спынення выпадкаў рэйдэрства. Прыняцце праекта новага Закона «Аб эканамічнай неплацежаздольнасці (банкруцтве)» дасць магчымасць павысіць устойлівасць жыццёва важных для краіны вытворчасцяў і тым самым умацаваць эканамічную бяспеку дзяржавы.

У полі нашага зроку будуць знаходзіцца і пытанні абароны правоў спажыўцоў. Папраўкі, якія ўносяцца ў адпаведны закон, спросцяць вырашэнне праблем, што ўзнікаюць па віне нядобрасумленных прадцаўцоў і вытворцаў тавараў. Расходны, звязаныя з аказаннем паслуг грамадскімі аб'яднаннямі спажыўцоў, будуць кампенсавана за кошт вінаватага боку.

Нягледзячы на часовыя фінансава-эканамічныя цяжкасці, дзяржава паслядоўна рэалізуе курс на павышэнне якасці жыцця грамадзян. Гэта пацвярджае і той аб'ёмны пакет дакументаў сацыяльнага блока, якія мы плануем разгледзець на працягу сесіі. Тут адзначу ў першую чаргу рашэнні па развіцці сферы аховы здароўя. У ліку найбольш рэзанансных трэба назваць праекты законаў «Аб санітарна-эпідэміялагічным дабрабыце насельніцтва», «Аб дапаможных рэпрадуктыўных тэхналогіях», «Аб папярэджанні распаўсюджвання захворванняў, якія ўяўляюць небяспеку для здароўя насельніцтва, віруса імунадэфіцыту чалавека». Пры гэтым падкрэслію, што два апошнія законапраекты з'яўляюцца новымі для нашай прававой сістэмы.

Не менш значныя рашэнні будуць прыняты і ў сферах прававога рэгулявання сямейных адносін, а таксама абароны правоў і інтарэсаў дзяцей, у тым ліку права на жылло памяшкання такой слабаабароненай катэгорыі, як дзеці-сіроты і дзеці, якія засталіся без апекі бацькоў.

На фінальную стадыю выйшла работа над праектам Жыццёвага кодэкса. Уступленне ў сілу яго палажэнняў дасць магчымасць зняць многія існуючыя праблемы ў гэтай галіне, уключаючы пытанні ўласнасці, адчужэння жылля, іпатэкі.

Развіццё прававых інстытутаў непарыўна звязана з практыкай судовага вырашэння спрэчак. Навітва гэтым абумоўлена актуальнасць удасканалення заканадаўчых асноў судаводства. У ходзе сесіі мы абмяркуем пытанні ўвядзення працэдур завочнага разбору грамадзянскіх спраў, пашырэння паўнамоцтваў судоў другой інстанцыі пры разглядзе крымінальных спраў, інакш кажучы, гэта разгляд спраў па сутнасці і вынясенне прыгавораў у судзе касацыйнай інстанцыі. Прадугледжваецца таксама развіццё практыкі пазасудовага спягнання грашовых сум з даўжніка па выканаўчым надлісе натарыуса. Усе гэтыя меры дадуць магчымасць знізіць нагрузку на суды, а такім чынам больш эфектыўна абараняць правы грамадзян і юрыдычных асоб.

Важны крок будзе зроблены ў справе рэфармавання адвакатуры. Прыняцце праекта адпаведнага закона будзе садзейнічаць павышэнню якасці аказваемай адвакатамі юрыдычнай дапамогі, іх прафесіяналізму і адказнасці.

Шэраг сур'ёзных рашэнняў трэба будзе прыняць у сферах нацыянальнай бяспекі, забеспячэння законнасці і правапарадку. Гэта ў першую чаргу праект Закона аб процідзеянні гандлю людзьмі і папраўкі ў Закон аб барацьбе з карупцыяй.

Значная ўвага будзе ўдзелена пытаннем папярэджання правапарушэнняў у маладзёжным асяроддзі. Плануецца ўвесці абмежаванне на знаходжанне непаўналетніх ва ўзросце да шаснаццаці гадоў у грамадскіх месцах у начны час без суправаджэння дарослых. Ажыццяўляецца комплексная карэкціроўка Закона «Аб асновах сістэмы прафілактыкі безнагляднасці і правапарушэнняў непаўналетніх». Трэба будзе разгледзець законапраект «Аб унясенні змяненняў і дапаўненняў у Закон Рэспублікі Беларусь «Аб наркатыхчых сродках, псіхатропных рэчывах і іх прэкурсорах», накіраваны на ўдасканаленне сістэмы дзяржаўнага кантролю за абаротам наркатыхчых сродкаў і прафілактыкі іх спажывання перш за ўсё сярод дзяцей і моладзі.

Аднаасовна прадоўжыцца работа па ўдасканаленні крымінальнага заканадаўства. Адносна ваеннаслужачых тэрміновай службы прадугледжваецца выключэнне пакарэння за воінскай злачыствы ў выглядзе ўтрымання ў дысцыплінарнай воінскай часці.

Умацаванню іміджу нашай краіны як дзяржавы, якая эфектыўна ўкараняе нормы міжнароднага гуманітарнага права, будзе садзейнічаць новая рэдакцыя Закона «Аб Беларускім Таварыстве Чырвонага Крыжа».

Міжнародная дзейнасць Палаты прадстаўнікоў у міжсесійны перыяд была накіравана на далейшае развіццё міжпарламенцкіх кантактаў і пашырэнне інтарэсаў краіны на міжнароднай арэне.

Ініцыятыўным быў удзел нашай парламенцкай дэлегацыі ў 20-й сесіі Парламенцкай асамблеі АБСЕ, асноўнай тэмай парадку дня якой было абмеркаванне пытанняў павышэння эфектыўнасці і дзейнасці гэтай арганізацыі. Шэраг паправак беларускага боку, у тым ліку якія датычацца рэформы АБСЕ, адобраны ўдзельнікамі пасяджэння. Беларуская дэлегацыя таксама прадставіла заяву па ўзгодненай пазіцыі дэлегацый краін — членаў АДКБ па рэформе АБСЕ. Сур'ёзным поспехам стала вынясенне на пленарнае пасяджэнне сесіі падрыхтаванай беларускім бокам рэзалюцыі «Ажыццяўленне Глобальнага плана дзеянняў Арганізацыі Аб'яднаных Нацый па барацьбе з гандлем людзьмі» і яе аднадушнае прыняцце.

Менш за два тыдні таму адбылася падзея, якая мае выключнае значэнне для пашырэння міжнародных кантактаў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь. У ходзе 32-й Генеральнай асамблеі Міжпарламенцкай асамблеі Асацыяцыі краін Паўднёва-Усходняй Азіі беларускаму Парламенту быў прадастаўлены статус наглядальніка ў гэтай аўтарытэтнай арганізацыі.

Перад намі адкрываюцца новыя магчымасці для развіцця супрацоўніцтва ў адным з самых перспектыўных рэгіёнаў свету.

У АСЕАН уваходзяць дзесяць дзяржаў — Бруней, В'етнам, Інданезія, Камбоджа, Лаос, Малайзія, М'янма, Сінгапур, Тайланд і Філіпіны. Гэта прыкладна 600 мільёнаў насельніцтва. Сукупны ВУП гэтых краін складае 1,9 трыльёна долараў ЗША. Аб палітычнай вазе гэтай уплывовай арганізацыі сведчыць і той факт, што статус наглядальніка ў ёй маюць парламенты Аўстраліі, Індыі, Канады, Кітая, Новай Зеландыі, Папуа — Новай Гвінеі, Рэспублікі Карэй, Расіі, ЗША, Японіі, а таксама Еўрапейскі парламент.

Прадаўжалася актыўная работа дэ-

путатаў у Парламенцкім Сходзе Саюза Беларусі і Расіі, Міжпарламенцкай Асамблеі Еўразійскага эканамічнага супольніцтва, Міжпарламенцкай Асамблеі дзяржаў — удзельніц СНД. На планавай аснове праводзіліся пасяджэнні камісіяй гэтых міжнародных арганізацый. Напярэдадні гадавыні СНД дэпутаты прынялі актыўны ўдзел у Міжнароднай навукова-практычнай канферэнцыі на тэму «20 гадоў Садружнасці Незалежных Дзяржаў», якая праходзіла ў г. Мінску.

Ключавым мерапрыемствам праграмы двухбаковага міжпарламенцкага супрацоўніцтва быў афіцыйны візіт у Рэспубліку Беларусь кітайскай парламенцкай дэлегацыі на чале са Старшынёй Пастаяннага камітэта Усекітайскага сходу народных прадстаўнікоў У Банга. У ходзе візіту падпісаны Мемарандум аб супрацоўніцтве паміж Нацыянальным сходам Рэспублікі Беларусь і Усекітайскім сходам народных прадстаўнікоў Кітайскай Народнай Рэспублікі, а таксама пакет двухбаковых дакументаў міжрадавага характару. Без пераборшання, адкрыта новая старонка ва ўзаемадзейнічэнні парламентаў дзвюх краін.

У перыяд паміж сесіямі прайшлі сустрэчы дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў з парламентарыямі Вялікабрытаніі, Ірака, Ірана, прадстаўнікамі дыпламатычнага корпуса замежных дзяржаў, акрэдытаванымі ў Рэспубліцы Беларусь.

Закранаючы планы нашай міжнароднай дзейнасці на чацвёрты квартал 2011 года, адзначу, што ў г. Мінску пройдзе пасяджэнне Савета Парламенцкай Асамблеі Арганізацыі Дагавора аб калектыўнай бяспецы, у якім прадугледжваецца ўдзел кіраўнікоў парламентаў дзяржаў — членаў АДКБ.

Чакаюцца візіты ў Беларусь парламенцкіх дэлегацый Эстоніі і Ірана. Плануецца афіцыйны візіт нашай парламенцкай дэлегацыі ў Азербайджанскую Рэспубліку.

Дэпутаты Палаты прадстаўнікоў прымуць удзел у міжнародным наглядзе за прэзідэнцкімі выбарамі ў Кыргызскай Рэспубліцы і парламенцкімі выбарамі ў Расійскай Федэрацыі, а таксама ў планавых мерапрыемствах па лініі Парламенцкага Сходу Саюза Беларусі і Расіі, парламенцкіх структураў СНД, ЕўрАзЭС і АДКБ.

Напружаная работа чакаецца ў рамках асенняга пасяджэння Парламенцкай асамблеі АБСЕ ў Харватыі, 125-й Асамблеі Міжпарламенцкага саюза ў г. Берне, пасяджэнняў парламенцкай структуры Цэнтральнаеўрапейскай ініцыятывы, Парламенцкай асамблеі Чарнаморскага эканамічнага супрацоўніцтва і іншых міжпарламенцкіх арганізацый.

Важным напрамкам нашай дзейнасці была і застаецца непасрэдная работа з выбаршчыкамі. У міжсесійны перыяд дэпутаты разгледзелі больш за 2700 зваротаў і прынялі больш за 3000 грамадзян. Вельмі важна, каб сувязь з людзьмі не слабела. Трэба прадаўжаць адкрыты дыялог па ўсіх злабадзённых пытаннях і аказваць максімальнае садзейнічанне мясцовым органам улады ў апэратыўным вырашэнні праблем насельніцтва, абароне найбольш слабаабароненых катэгорый грамадзян.

Паважаныя калегі!

Як відаць з абзначаных планаў, сесія будзе даволі напружаная. Важна падкрэсліць і тое, што яна пройдзе пад знакам 15-годдзя з дня ўтварэння Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь. Для нас гэта нагода яшчэ раз прааналізаваць нашу работу, каб павысіць яе эфектыўнасць.

На заканчэнне, паважаныя калегі, дазваляе падзякаваць вам за добрую падрыхтоўку да сесіі і пажадаць плённай работы.

Уладзімір МАКЕЙ:

«УРАД І НАЦБАНК ПAVІННЫ ЗРАБІЦЬ УСЁ ДЛЯ ХУТЧЭЙШАГА НАРОШЧВАННЯ ЗОЛАТАВАЛЮТНЫХ РЕЗЕРВАЎ»

Урад і Нацбанк павінны зрабіць усё магчымае для хутчэйшага нарошчвання золатавалютных рэзерваў да ўзроўню, які надзейна забяспечваў бы эканамічную бяспеку дзяржавы. Аб гэтым заявіў учора на пасяджэнні сёмай Сесіі Савета Рэспублікі кіраўнік Адміністрацыі Прэзідэнта Беларусі Уладзімір Макей, прадстаўляючы сенатарам Надзею Ермакову ў якасці старшыні праўлення Нацыянальнага банка, перадае БЕЛТА.

Нацбанк Беларусі павінен захаваць прадказальнасць і кіруемаць у грашова-крэдытнай і банкаўскай сферы, падкрэсліў Уладзімір Макей.

Прынцыпам эмсісійнай палітыкі Нацбанка павінна стаць ажыццяўленне крэдытнай эмсіі выключна на рыначных умовах.

Не менш важнай задачай ён назваў вяртанне даверу насельніцтва да беларускага рубля як да сродку зберажэння. «Ключ да паспяховага вырашэння гэтай задачы ляжыць у стабілізацыі нацыянальнай валюты, нізкай інфляцыі і гарантаванай абароне ўкладу ад абясцэнвання. Таму Нацбанку і камерцыйным банкам трэба будзе прыкласці ўсе намаганні для вяртання ў банкаўскую сістэму зберажэнняў насельніцтва і іх далейшага нарошчвання», — сказаў кіраўнік адміністрацыі.

Уладзімір Макей таксама падкрэсліў, што з прыходам Надзеі Ермаковай у Нацбанк «спыніліся ўнутраныя марныя дыскусіі ў гэтай структуры як і з дапамогай якіх інструментаў аднаўляць унутраны валютны рынак».

«Лавачка» па перапродажы ліквідных зямельных участкаў закрываецца

ПРЫКЛАДНА так ахарактарызаваў будучую рэалізацыю Указа кіраўніка дзяржавы № 431 ад 23 верасня 2011 года, дзе прадугледжваецца ўдасканаленне па лініі канфіскацыі, вылучэння і выкарыстання зямельных участкаў, **намеснік старшыні Дзяржаўнага камітэта па маёмасці Беларусі Андрэй ГАЕЎ.**

У апошнія гады так адбылося, што пэўная частка чаргавікоў, што атрымлівалі зямельныя ўчасткі для будаўніцтва жылля на льготных умовах ці ўвогуле бясплатна, даволі хутка маглі адшукаць механізмы перапродажу такой нерухамай маёмасці ўжо па рынаковым кошце. На зямельным участку вылося мінімальнае будаўніцтва, потым аб'ект кансерваваўся, а пасля рэгістрацыі прадаваўся.

Каб выключыць скрыты перапродаж зямельных участкаў, указам вызначана норма, па якой забараняецца адчужэнне зямельных участкаў на працягу 8 гадоў пасля дзяржаўнай рэгістрацыі жыллёвай нерухомасці на гэтых землях. Тут маюцца на ўвазе зямельныя ўчасткі, што былі выдзелены на льготных умовах грамадзянам з патрэбай у паляпшэнні жыллёвых умоў. Раней вызначанага тэрміну адчужэнне такіх зямельных участкаў і аб'ектаў нерухомасці магчыма ажыццяўляць толькі непасрэдна мясцовым выканаўчым камітэтам. Продаж грамадзянам незавершаных кансерваваных пабудов на зямельных участках чаргавікоў увогуле забараняецца, за выключэннем адчужэння мясцовым выканаўчым камітэтам. Цяпер перад падачай адпаведнай заявы чалавек павінен будзе сур'ёзна ўзважыць свае патрэбы і магчымасці: ці сапраўды ён збіраецца будавацца на зямельным участку і жыць там, або існуе нейкае ішае меркантильнае пытанне.

Дзеянне гэтага Указа ўступае ў сілу з першых дзён наступнага года. Андрэй Гаеў упэўнены, што з гэтага часу нейкая спекуляцыя зямельнымі ўчасткамі ў Беларусі будзе спынена.

Гэты ўказ уводзіць мноства новаўвядзенняў для актывізацыі бізнэсу і ўцягвання зямельных участкаў у гаспадарчы абарот. У прыватнасці, цяпер тыя, хто мае зямельныя ўчасткі, якія выдзелены для будаўніцтва і абслугоўвання жыллага дома, могуць выкарыстоўваць свае надзелы і для іншых мэт. Так, згодна з рашэннем мясцовага выканаўчага камітэта, участкі магчыма выкарыстоўваць і па сваім асноўным мэтавым прызначэнні, а таксама для рамеснай дзейнасці, дзейнасці па аказанні паслуг у сферы агракатурызму, прадпрыемстваў дзейнасці.

Асобна Андрэй Гаеў паведаміў карэспандэнту «Звязды», што ў жыллёвым сектары грамадзянам не дазволіць займацца нейкай прамысловай вытворчай дзейнасцю, або займацца тым, што можа пагоршыць экалагічны ці санітарны стан суседзяў.

Гэты ўказ дае магчымасць атрымліваць зямельныя ўчасткі чаргавікам для будаўніцтва і абслугоўвання жылых дамоў на праве прыватнай уласнасці бясплатна толькі шматдзетным сем'ям. Усе астатнія чаргавікі змогуць атрымаць зямельныя ўчасткі ва ўласнасць пасля аплаты ў памеры 20 ці 50 працэнтаў ад кадастравага кошту зямельнага ўчастка. Канчатковы памер такой платы для кожнага асобнага чаргавіка будзе вызначацца персанальна (тут улічваецца час пастаноўкі грамадзяніна на жыллёвы ўлік, наяўнасць у яго кватэр, жылых дамоў, зямельных участкаў і г.д.).

Для актывізацыі гаспадарчага абароту ўказам дазваляецца ажыццяўленне здзелак з зямельнымі ўчасткамі паміж грамадзянамі і юрыдычнымі асобамі. Да апошняга часу свой жылы дом і зямельны ўчастак прыватны гаспадар мог прадаць толькі іншай фізічнай асобе ці мясцоваму выканкаму.

Са студзеня 2012 года ўласнікі ліквідных зямельных участкаў атрымаюць магчымасць прадастаўляць у якасці залогу банкам нават свае цалкам пустыя надзелы. Сёння зямля без зарэгістраванага на ёй аб'екта нерухомасці ў залог банкам не прымаецца. Спецыялісты ўпэўнены, што гэты аспект стане першай рэальнай «ластаўкай» у развіцці айчынай іпатэкі.

Андрэй Гаеў адзначаў, што да пачатку наступнага года ў Беларусі будзе распрацаваны новы алгарытм пастаноўкі ў чаргу для атрымання зямельных участкаў па лініі індывідуальнага жыллёвага будаўніцтва.

Цяпер у Мінскай вобласці і ў рэгіёнах існуюць розныя падходы па фарміраванні такой чаргі. У сталічным рэгіёне дзейнічаюць ажно чатыры чаргі для розных сацыяльных груп, у іншых абласцях — менш.

У наступным годзе ў краіне будзе існаваць адзіны зразумелы ўсім механізм пастаноўкі ў чаргу на зямельныя ўчасткі.

Сяргей КУРКАЧ.

Аляксандр Лукашэнка памілаваў яшчэ аднаго асуджанага за ўдзел у вулічных беспарадках 19 снежня 2010 года ў Мінску

Прэзідэнт Беларусі Аляксандр Лукашэнка, кіруючыся прынцыпамі гуманнасці, памілаваў яшчэ аднаго з асуджаных за удзел у вулічных беспарадках 19 снежня 2010 года ў Мінску. Адпаведны ўказ кіраўнік дзяржавы падпісаў 1 кастрычніка, паведамілі БЕЛТА ў прэс-службе беларускага лідара.

ЗАЛАТАЯ ВОСЕНЬ

(Заканчэнне. Пачатак на 2-й стар.)

Так што пытанне пакуль адкрытае. Але ад цаны пытання залежыць працэнт, пад які Нацбанк будзе падмацоўваць камерцыйныя банкі стандартнымі інструментамі. Штодня ён крэдытуе пад 40 адсоткаў «Беларусбанк» і «Белаграпрамбанк». «Мы такім чынам можам разарыць банкі і страціць эканоміку», — робіць выснову Н.Ермакова. Попыт на крэдыты з боку прадпрыемстваў зніжаецца, але пакуль недастаткова.

Магчымасці знешняй пазыкі ёсць: прынцыповая згода атрымана ўжо ад Ірана, паведамляе кіраўнік Нацбанка. Сума складзе 400 млн долараў. Паступленні чакаюцца таксама з Расіі: у памеры 1 млрд долараў. Таму і не дзіўна, што ключавым прынцыпам налета, паводле выразу Надзеі Ермаковай, будзе «жыць па сродках».

Галоўная мэта падначаленай ёй структуры сёння — збліжэнне курса на асноўнай і дадатковай сесіях. Устанаўленне новага афіцыйнага курсу беларускага рубля і адмова ад дадатковай сесіі таргоў не за гарамі, калі верыць прагнозу старшыні Нацбанка. «Неабходны яшчэ месяц, магчыма, паўтара, каб убачыць раўнаважны курс. Мабыць, нам трэба пратрымацца яшчэ два тыдні, каб пераканацца, што курс сапраўды раўнаважны». Такую выснову можна будзе зрабіць у выпадку, калі на працягу двух тыдняў адбудзецца збліжэнне курсу попыту і прапановы. Так ці інакш, любая акрэсленасць у нас цяпер цэніцца на вагу золата.

Зоя ВАРАНЦОВА.

Развіццё ўзаемавыгаднага супрацоўніцтва ва ўсіх сферах адпавядае інтарэсам народаў Беларусі і Германіі

Прэзідэнт Рэспублікі Беларусь Аляксандр Лукашэнка ад імя беларускага народа і сябе асабіста павіншаваў Федэральнага Прэзідэнта Федэратыўнай Рэспублікі Германія Крысціяна Вульфа і грамадзян гэтай краіны з нацыянальным святам — Днём германскага адзінства.

«Перакананы, што пашырэнне палітычнага дыялога і далейшае развіццё ўзаемавыгаднага двухбаковага супрацоўніцтва ва ўсіх сферах адпавядаюць інтарэсам народаў нашых краін», — гаворыцца ў віншаванні.

Аляксандр Лукашэнка павіншаваў артыстку балета Ірыну Савельеву з юбілеем

Дзякуючы непаўторнаму таленту і вялікай працаздольнасці вы сталі адным з буйных майстроў харэаграфічнага мастацтва Беларусі», — гаворыцца ў віншаванні.

«Цяпер вы з натхненнем перадаеце свае веды і вопыт вучням. Пры вашым удзеле ў сценах Беларускай дзяржаўнай харэаграфічнай гімназіі-каледжа выхаваны многія вядомыя беларускія артысты балета, чые шматлікія перамогі на прэстыжных конкурсах ярка сведчаць аб гэтым», — адзначыў кіраўнік дзяржавы.

Аляксандр Лукашэнка пажадаў артыстцы, каб і ў далейшым яе творчасць выклікала павагу і ўдзячнасць, а таксама здароўя, шчасця, бадзёрасці і дабрабыту.

Прэс-служба Прэзідэнта Рэспублікі Беларусь.

Дыферэнцыраваная аплата за ваду:

ЛІЧЫМ І ЭКАНОМІМ

Як эканоміць?

Ва ўсіх цывілізаваных краінах ваду наву-чліся эканоміць ужо даўно. Час гэта рабіць і нам. Тым больш, сучасная бытавая тэхніка гэта дазваляе. Так, вядома, што пральная машына спажывае ў чатыры разы менш вады, чым хатняя гаспадыня, якая займаецца мыццём уручную. Але больш за ўсё эканоміць дапамагае сучасная сантэхніка — перш за ўсё змяшальнікі вады і бачок унітаза.

Калі вы збіраецеся мяняць сантэхніку, то памятайце: рычаговыя (з адной ручкай) змяшальнікі маюць перавагу перад звычайнымі: у іх больш хутка змешваецца гарачая і халодная вада. А гэта значыць, што перыяд часу паміж уключэннем крана і атрымання вады патрэбнай тэмпературы памяншаецца (адпаведна, памяншаецца і неапраўданы расход вады). Шаравыя краны ў некалькі разоў больш эканомныя за вентыльныя, паколькі перакрываюць паток імгненна. Сучасныя зліўныя бачкі з падвойным злівам — вялікім і малым — таксама стаяць на варце эканоміі.

Парады на кожны дзень

● Ліквідуйце ўсе «працэкі». Няспраўны кран за суткі можа «накапаць» ад 30 да 300 літраў вады.

● Зачыняйце кран падчас чысткі зубоў і галення. Яшчэ лепш выкарыстоўваць не праточную ваду, а са шклянкі. Эканомія — ад 5 да 10 літраў на кожным «сеансе».

● Часцей прымайце душ замест ванны. Для поўнай ванны патрабуецца ў 3 разы больш вады, чым для душу, якім карыстаюцца 5-7 хвілін.

● Можна добра эканоміць, калі ўсталяваць на душы замест звычайнага расейвальніка больш эканамічны, з меншым памерам адтулін.

● Памятайце, што з цалкам адкрытага крана выцякае вады больш, чым вы думаеце: кожную хвіліну — да 15 літраў. Такім чынам, на мыццё бруднага посуду пад моцным струменем можа сысці звыш 100 літраў (у Еўропе нават выпускаюць краны, якія трэба доўга круціць, каб з іх паліўся моцны струмень).

Дарэчы, у некаторых украінскіх сем'ях ужо прыдумалі, як эканоміць ваду пры змыве ўнітаза, не змяняючы бачок на больш новы і эканамічны. У яго проста змяшчаюць пластыкавую

бутэлку з вадой, і такім чынам аб'ём вады, што зліваецца, памяншаецца. А ў Галандыі ці Швецыі ні адной гаспадыні не прыйдзе ў галаву мыць посуд пад праточнай вадой: для іх гэта занадта затратна. Таму там выкарыстоўваюць затычкі для ракавін, а пасля мыцця посуд не спалоскваюць, а адразу выціраюць кухонным ручніком. (Мы не заклікаем вас рабіць гэтак жа, калі ў вас іншыя звычкі, а проста паказваем розныя спосабы эканоміі, якімі карыстаюцца іншыя людзі).

Дарэчы, новая сістэма дыферэнцыраванай аплаты за паслугі водазабеспячэння і водаадвядзення дазволіць на 6-6,5% паменшыць колькасць спажыванай вады. За год эканомія дасягне 22 мільёнаў кубаметраў — гэта аб'ём спажывання вады такімі гарадамі, як Магілёў або Гродна.

Сярэднія нормы расхода вады

● Ванна памерам 120*60*50 умяшчае 250 л вады; душ дапамагае эканоміць ад 30 да 50% вады.

● Мыццё 3,5 кг бялізны — у сярэднім 36 л (залежыць ад мадэлі пральнай машыны); мыццё 4,5 кг — каля 45 л.

● 1 зліў бачка ўнітаза — да 5 л вады.

Святлана БУСЬКО.

ДАРЭЧЫ

З 1 кастрычніка павышаны тарыфы на паслугі па тэхнічным абслугоўванні жылых дамоў — на 3%, на цеплавую энергію для патрэб ацяплення і гарачага водазабеспячэння — на 3,2% і на электрычную энергію — на 15% (Пастанова Савета Міністраў ад 28 верасня 2011 года № 1300).

Зараз прыйдзеца плаціць за:

● Тэхабслугоўванне — 350 рублёў за кв. м (было 340);

● Ацяпленне — 49 333,8 рублёў за Гкал (было 47 804,1)

● Электрычнасць, калі ёсць электрапліта — 189,3 рублёў (было 164,6). Калі электрапліты няма — 222,9 (было 193,8).

Такім чынам, плацяжы сям'і з трох чалавек, якая пражывае ў тыповой двухпакёвай кватэры, за жыллёва-камунальныя паслугі ўзрастаць у ацяпляльны перыяд на Br8,1 тыс.

Беларуска Алеся Вазміцель выйграла залаты медаль на чэмпіянаце свету па пол-дэнсе, які праходзіў у Венгрыі.

Фота Сінхуа—БЕЛТА.

Гіганцкага сома вагой больш як 50 кг злавіў рыбак са Столінскага раёна

У вёсцы *Белаша* (Брэсцкая вобласць, Столінскі раён) на рацэ *Гарынь* мясцовы жыхар *Сяргей Сень* злавіў спінінгам сома вагой 51,5 кг.

Факт

СТАРАЖЫТНЫ ГОРАД НА УСХОДЗЕ БЕЛАРУСІ

Крычаў адзначыў свой юбілей: гэтаму раённаму центру споўнілася 875 гадоў.

Гарадское свята адбылося 30 верасня, бо менавіта ў гэты дзень Крычаў вызвалілі ад фашысцкіх войскаў. Павіншаваць крычаўцаў прыехалі госці з суседніх раёнаў Магілёўшчыны, Расіі і Украіны. На падворках ад аграгарадкоў Крычаўскага раёна заклікалі гасцей спяваць і танцаваць пад гармонію, частавацца беларускімі прысмакамі. На гарадскім стадыёне праходзілі канцэрты. Навучэнцы мастацкай школы разгарнулі выставу, народныя майстры прапанавалі свае работы. Вялікую цікавасць выклікалі вядомыя ад старажытнасці крычаўскія гліняныя свістулькі.

Ілона ІВАНОВА.

ГРЫБНЫЯ ГАЛЮЦЫНАЦЫ

Каля Магілёва тры маладыя чалавекі затрыманы з мяшэчкам «вясёлых» грыбоў.

У міліцыі гавораць, што з падобнымі дарами лесу яны сутыкаюцца другі год запар: дзіўна, што грыбы, радзімай якіх лічыцца Мексіка і Цэнтральная Амерыка, з'явіліся паблізу абласнога цэнтру. Так ці інакш, але яны ўтрымліваюць рэчыва, якое выклікае галюцынацыі. Збіральнікі грыбоў сцвярджалі, што яны прызначаліся для ўласнага карыстання, але галюцынагену павінна было б хапіць на некалькі соцень доз. Цяпер супраць маладых людзей распачата крымінальная справа.

Алена КАЗЛОВА.

БОМЖ-ВЫМАГАЛЬНІК

Цяпер, як вядома, ля пад'ездаў начуюць нават нятаннае машыны.

Вось і вырашыў скарыстацца гэтай акалічнасцю адзін брэсцкі бомж. Ён пачаў пагражаць дырэктару сумеснай фірмы, што паб'е яго дарогое аўто, калі той не заплаціць 500 долараў. Дырэктар першы «транш» у памеры 100 долараў перадаў вымагальніку, але звярнуўся ў міліцыю. Бамжа затрымалі і пасадзілі ў камеру папярэдняга зняволення. А можа, «грамдзяніну свету» таго і трэба было: зіма хуткая?

Яна СВЕТАВА.

Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.

ДОЛАР СТАМІЎСЯ І СПЫНІЎСЯ, КАБ АДПАЧЫЦЬ

«Зялёны», напэўна, стаміўся пасля двухтыднёвага спуска. Пасля чарговай дадатковай сесіі на Беларускай валютна-фондавай біржы доллар застаўся на ранейшым узроўні, таргі па еўра ўвогуле не праводзіліся з-за святаў у Еўропе, а расійскі рубль скінуў 4 рублі.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

Рынкавыя курсы на 3 кастрычніка:

Долар ЗША — 7630 беларускіх рублёў;

Еўра — 10320 беларускіх рублёў;

Расійскі рубель — 234 беларускія рублі.

Курсы некаторых банкаў на 3 кастрычніка:

«Беларусбанк»: долар ЗША — 7550 і 7650; еўра — 9900 і 10275;

расійскі рубель — 229 і 236.

«Абсалютбанк»: долар ЗША — 7580 і 7680; еўра — 10050 і 10350;

расійскі рубель — 229 і 239.

«Белінвестбанк»: долар ЗША — 7500 і 7650; еўра — 9900 і 10450;

расійскі рубель — 210 і 240.

ШЛЯХ ДА МОВЫ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Месца мовы на Беларусі — сярод звычайных вясковых хацін і шматпавярховых гмахаў, сярод працаўнікоў прадпрыемстваў і міністэрстваў. Яна павінна жыць!

Я ні ў якім разе не адмаўляю рускай мовы і не намагаюся навязаць сваё меркаванне, але вельмі балюча, калі чуеш ад бацькоў: «Маё дзіця будзе размаўляць выключна па-руску!» І мама, і тата, і шматлікае акружэнне ў прысутнасці дзіцяці ламаюць язык. Крыўдна не за іх, дарослых, а за маленькага чалавечка, у якога адабралі магчымасць ведаць родную мову.

Балюча, калі вочы чапляюцца за паведамленне на адным з сайтаў: «Тэрмінова патрабуюцца вучні ў беларускамоўную школу».

Балюча, калі замест «Села кошка на парожку...» вясковае трохгадовае дзіця дэкламуе «Мишка косопалый...». Ёсць столькі чужоўных дзіцячых вершаў айчынных паэтаў!

Балюча было, калі мы з дачкою на Вялікдзень пайшлі збіраць яйкі па вёсцы, у якой жыве мая бабуля, і на адказ малечы «Дзякуй за яйка» жанчына здзівілася:

— А чаму не «спасибо»?

І гэта ў вёсцы!

Чамусьці ў сваёй краіне дыскрымінацыя па моўнай прыкмеце працвітае. Здаецца, і грамадства ўжо вырасла з цётлікаў «колхознік», «дэревня». Вось толькі позірк, якім чыбе адорвае прадавец, ці кандуктар, ці звычайны мінак, у якога цікавішся: «Як прайсці да...», — пранізіліва-ацэньваючы і халодны-халодны, ад якога мурашкі паўзуць па спіне.

Напэўна, да гэтага трэба дарасці: хтосьці разумее і ў 18 гадоў, што мова — свая, а хтосьці і ў 50 не памятае наказу Ф. Багушэвіча. Усяму свой час.

Каюся: і я выракалася роднай мовы... Тады, калі правінцыяльнай дзяўчынкай прыехала вучыцца ва ўніверсітэт. Першы год пратрымалася, а пасля, не вытрымаўшы націску, перайшла на рускую, толькі з самымі блізкімі сябрамі размаўляла «па-свойму».

І толькі нараджэнне дзіцяці прымусіла мяне задумацца і на пытанне: «Дзе месца беларускай мовы?» — даць адказ: «У сям'і».

Я выпрацавала звычку замест «пожалуйста» казаць «калі ласка», замест «спокойной ночи» — «дабранач» і канчаткова пераклучылася на беларускамоўную літаратуру і перыёдыку. І была такой шчаслівай, калі аднойчы перад сном злавіла сябе на тым, што думаю па-беларуску.

Сваёй дачушцы я чытаю кнігі як на беларускай, так і на рускай мовах — праўда, у аўтарскім перакладзе, таму што кнігі на беларускай мове для дзяцей малодшага ўзросту ў кніжных крамах зусім няма. А тыя кнігі, якія можна заказаць праз сеціва, вельмі саступаюць у дыялекце і маляўнічасці сваім рускамоўным сабратам.

Мяне радуе, калі Саша, паснедаўшы, кажа мне «дзякуй». І ўчора ўвечары, калі мы шпацыравалі па вуліцы, дачка здзівіла мяне. Заўважыўшы на электрычных правадах птушак, яна пачала махаць рукой і крычаць ім: «Прывет!» Я паправіла: «Кажы — прывітанне!»

Яна — імгненна:

— Прывітанне. Як маешся?

У майёй мове актыўнага ўжывання «маешся» да гэтага часу не было.

Я не ўпэўнена ў тым, што размаўляю па-беларуску на адзнаку «добра», але я вучуся. Мы вучымся — і гэта наш шлях да мовы. Бо я не хачу адбіраць у сваёй дачкі магчымасць ведаць сваю мову з-за прымітыўных стэрэатыпаў. Я не хачу, каб яна, калі падрасце і будзе вучыцца ў горадзе, адчувала сябе «белай варонай» і саромелася беларускай мовы. Я хачу, каб яна ўспрымала беларускамоўнасць як норму, а не як выключэнне. Нават калі пасля яна абярэ для сябе рускую мову, я буду ведаць, што шлях быў недарэмным, бо я змагла ёй даць права выбару.

Алена ГАНУЛІЧ.

Астравецкі раён.

АУКЦИОНЫ ПО ПРОДАЖЕ КОММЕРЧЕСКОЙ НЕДВИЖИМОСТИ

WWW.RLT.BY

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона) по поручению ОАО «ПМК-69» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже административно-хозяйственного здания (инв. № 623/С-39311), об. пл. 632,3 кв.м., расположенного по адресу: **Минская область, Узденский р-н, Озерский с/с, д. Королево, ул. Парковая, д. 1.**

Начальная цена с НДС – 366 000 000 бел. руб.

Площадь земельного участка – 0,0621 га.

Задаток 10 % от начальной цены перечисляется на р/с № 3012108260016 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Банк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015, Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации». Объект обременен договорами аренды.

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 (пяти) рабочих дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 15 (пятнадцати) банковских дней со дня проведения аукциона, если иное не предусмотрено договором купли-продажи.

Порядок проведения аукциона и оформления участия в торгах оговорен в условиях его проведения, размещенных на сайте организатора аукциона www.rlt.by.

Аукцион состоится **03.11.2011** в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по **02.11.2011** до 17.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 224 61 34; 500 47 12.

На пытанні чытачоў «Звязды» адказвае ўрач-фаніятр РНПЦ отарыналарынгалогіі Вольга РАДЗІВОНАВА.

(Заканчэнне. Пачатак у нумары за 27 верасня.)

— Алена, Мінск. У 6-гадовай дачкі павялічаны аднак не моцна, адзёноіды. Выдаліць іх не сталі. Але некаторыя ўрачы пытаюцца, чаму не выдалілі. На мой погляд, гэтага рабіць не трэба: дзіця хварэе не часта...

— Адзёноіды ёсць ва ўсіх дзяцей. Калі яны не турбуюць (няма сцяжання гнойных выдзяленняў з носа, наслаготкі, храпу, насмарку, праблем з вушамі), адзёноіды выдаліць не трэба. Можна прамываць нос настоем рамонку, раствором марской солі (у аптэках ёсць спецыяльна прыгатаваныя стэрільныя растворы для прамывання носа), закапваць пасля гэтага некалькі кропель таго ж настою рамонку, пратарголу, кары дуба — 3-5 кропель. Калі ж на адзёноідах накопліваецца гной, ідзе запаленчы працэс і яны самі з'яўляюцца крыніцай інфекцыі, іх прыходзіцца выдаліць. Але так павальна, як раней, іх зараз не выдаліць: у нашым арганізме няма нічога лішняга. Яшчэ зусім нядаўна рэкамендавалі выдаліць адзёноіды дзецям, якія часта хварэюць. Але даказана, што дзеці не перастаюць хварэць і пасля выдалення адзёноідаў. Іх трэба лячыць комплексна, а не толькі па лініі ЛОР-урача. У кожнай нацыі сваё канстытуцыя. Беларускія дзеці — пухленькія бландзіны з блакітнымі вачыма. У іх схільнасць да гіперплазіі лімфойднай тканіны. Але з узростам гэта, як і дзіцяці, праходзіць. Трэба садзейнічаць таму, каб яны змяняліся, — здымаць запаленне. Як я казала, можна прамываць, закапваць вяжучыя кроплі. Падчас насмарку 10 дзён закапваць нос вышэйазначанымі прэпаратамі 3 разы на дзень, а потым толькі на ноч — і так на працягу месяца. Ёсць гомеапатычныя прэпараты, якія ўплываюць на лімфойдную тканіну глоткі і нослаготкі.

— Алена, Брэст. Я вакаліст, але займаюся прафесійна: спяваю толькі ў выхадныя, 1-2 творы, а на тыдні рэпэцірую. Спяваю рэгулярна. У мяне да вас некалькі пытанняў. І магчыма, прапанова: у Брэсце няма фаніятра, магчыма, спецыялісты вашага цэнтра маглі б выязджаць у камандзіроўкі да нас хочаць раз на год...

— Нашы спецыялісты выязджаюць, згодна з зацверджаным планам, прычым разам з сурдолагам, лагапедам у розныя рэгіёны рэспублікі. Гэтае пытанне вырашаецца на абласным і рэспубліканскім узроўні. Калі прыязджае група спецыялістаў з рэспубліканскага цэнтра, яны працуюць з найбольш складанымі пацыентамі, з якімі не змаглі разабрацца ўрачы на месцы. З вакалістамі ў нас крыху іншая практыка: некаторыя калектывы, напрыклад, звяртаюцца ў наш цэнтр з просьбай забяспечыць прафгагляд, тады фаніятр выязджае або калектыву да яго прыходзіць у прызначаны дзень. Гэтыя пытанні таксама вырашаюцца на ўзроўні адміністрацыі.

— Колькі мне, як прафесіяналу, можна спяваць у дзень?

— Лічыцца, што галасавы апарат пачынае адчуваць стому пасля трохгадзіннай галасавой нагрузкі. Пасля кожнай гадзіны трэба рабіць абавязковы 10-15-хвілінны перапынак: гэта поўны галасавы спакой. Больш за тры гадзіны ў дзень накружаць галасавыя звязкі не рэкамендуецца. Многае залежыць ад таго, як у вас пастаўлена тэхніка. Студэнтам-вакалістам рэкамендуецца спяваць не больш за дзве гадзіны ў дзень. Прыслухайцеся да сябе: калі ў вас з'яўляюцца непрыемныя адчуванні, пяршэнне, пачуццё цяжару ў шыі, горле, горш за тое, жаданне адкашляцца і хрыпатасць пасля галасавой нагрузкі — значыць, гэтая нагрузка для вас вялікая. Калі непрыемных адчуванняў вы не маеце, на працягу 2-3 гадзін вам камфортна і голас не мяняецца, калі ласка, спявайце. Магчыма, трэба паказвацца раз у паўгода ЛОР-урачу ці фаніятру.

— Непрыемныя адчуванні ў мяне з'яўляюцца звычайна падчас спеваў у «крытычнях» дні...

— Ваша гартань вам правільна падказвае. Гартань у крытычнях дні найбольш слабая, галасавыя складкі выглядаюць як падчас працуды. Спяваць у такія дні, ды і ўвогуле накружаць голас, трэба з асаблівай асцярожнасцю, а калі магчыма, то і цалкам выключыць галасавыя нагрузкі.

ФЭН-ШУЙ ГАРАСКОП

АЎТОРАК, 4 кастрычніка

Ніякіх актыўных дзеянняў! Можна займацца не самымі важнымі справамі. Добры дзень для навядзення парадку, уборкі.

СЕРАДА, 5 кастрычніка

Рабіце пакупкі, пачынайце лячэнне, заводзьце новыя знаёмствы. А вось наведванне хворых варты адкладзіць, інакш ёсць шанец атрымаць іх хваробы.

ЧАЦВЕР, 6 кастрычніка

Сёння варты адмовіцца ад працы на зямлі. Лепш правядзіце час за добрай кнігай. Можна заняцца навядзеннем парадку ў асабістых паперах і архіве.

ПЯТНІЦА, 7 кастрычніка

Займіцеся будаўніцтвам або рамонтам. Спрыяльна і развядзенне жывёлы. Добры дзень для заключэння дамоў па куплі нерухомасці.

СУБОТА, 8 кастрычніка

Дзень падыходзіць для таго, каб заняцца сваёй знешнасцю. Эфект ад касметычных працэдур і свежай стрыжка-афарбоўка будучы цешыць працяглы час.

— І які патрэбна зрабіць перапынак?

— У вашым выпадку вы павінны даць сабе пару дзён для адпачынку, калі пройдзе гарманальны пік.

— У мяне ёсць страх атрымаць вузлякі. Я мела праблемы ў асабістым жыцці, у гэты час спявала, і яны ў мяне ўтварыліся. Ад таго, што яны былі раней, ці ёсць небяспека зноў іх зрабіць?

— Такіх, у каго не было вузлякоў, сярод вакалістаў-прафесіяналаў, напэўна, не бывае. Калі-небудзь яны абавязкова ўзнікнуць ад галасавой перагрузкі, ад парушэння галасавога рэжыму. Гэта не значыць, што вы больш схільныя іх атрымаць, а значыць, што нешта было няправільна ў вашай манеры галасавядзення і вы нацёрлі гэтыя «мазэлі». Але калі вы маеце такую насцярожанасць, то вам абавязкова трэба час ад часу паказвацца ўрачу.

— Але калі рэпэціраваць 1-2 гадзіны, іх не будзе?

— Вузлякі бываюць вострыя і хранічныя. Можна спецы адну партыю і зрабіць вузлякі. А можна іх зрабляць гадамі, як у большасці прафесіянальных спевакоў і здараецца. Вострыя вузлякі бываюць у спевакоў пры дастаткова моцнай нагрузцы. Тады дастаткова пару дзён памаўчаць — і яны разыходзяцца, праходзяць, як любы мазоль. А калі гэта хранічны вузляк, з-за няправільнай манеры галасавядзення, то ён быў, ёсць і будзе, з ім за два дні не справішся. Калі вы правільна спяваеце, пад кантролем педагога, упэўнены ў сваёй пастаноўцы голасу, не злоўжываеце, не фарсіруеце, спяваеце ваш дыяпазон, з апорай на дыханне, то не павінна быць ніякіх праблем. Але лепш параіцца са спецыялістам, напрыклад, фаналпедам-вакалістам ці хаця б проста педагогам-вакалістам, які зможа з вамі пазаймацца і канкрэтна ўказаць, ёсць у вас праблемы ў тэхніцы ці няма.

— Я чула, што для голасу карысны гранатавы сок. Я не дарма трачу грошы?

— Не дарма, бо гранатавы сок карысны ўвогуле, для гемаглабіну ў тым ліку. Але сцвярджаць, што ён ставіць голас, я не магу. Ён павы-

шае гемаглабін, а гэта кісларод — харчаванне ўсіх нашых тканін, а не толькі галасавога апарату. А ўвогуле кіслыя сокі не рэкамендуюцца, я б раіла яго разбаўляць кіпячою вадой.

— Вольга, Брэст. Я б хацела трапіць на прыём да фаніятра. Па якім адрасе ў Мінску знаходзіцца цэнтр? Ці трэба загадзя запісвацца і ці патрэбна накіраванне ад урача?

— Цэнтр знаходзіцца ў Мінску па вуліцы Сухая, 8. Прыём ахвіццяўляецца па запісе і па накіраванні ЛОР-урача паліклінікі па месцы жыхарства. Звяртацца можна і без накіравання — тады гэта будзе платная кансультацыя. Да нас накіроўваюць пераважна ЛОР-урачы, але, ўлічваючы дэфіцыт вузкіх спецыялістаў на месцах, мы не адмаўляем, калі накіроўваюць эндакрынолагі, неўрапатолагі, пульманологі, тэрапеўты, педыятры.

— Як захаваць моцны ад прыроды голас, калі спяваеш?

— Спявам, як любому рамяству, трэба вучыцца, прычым вучыцца ўсё жыццё. Павінна быць школа, пэўная вакальная тэхніка. Пець пажадана пад кантролем педагога, які час ад часу правярае, ці правільна вы ўсё робіце. Так паводзяць сябе прафесійныя артысты — у іх ёсць педагог, які з ім займаецца. Пець неабходна ў сваім дыяпазоне. Кожны чалавек ад нараджэння мае пэўны дыяпазон — гэта індывідуальна, як рост, вага, колер вачэй. Нельга ні ў якім выпадку імітаваць голас іншага спевака. Асабліва гэта тычыцца дзяцей, якія любяць спяваць «пад папулярных выканаўцаў». Гэта можа нашкодзіць галасавым звязкам. Карaoke — гэта ўвогуле біч, аматары такіх спеваў сябе не чуюць, часам вельмі моцна зрываюць галасы. А тым, хто займаецца сур'ёзна, трэба за тым, каб спяваць у сваім дыяпазоне, зручны рэпертуар, які падабаецца, не стамляючыся ад вобразна, ад выканання. Пасля не павінна быць ніякіх непрыемных адчуванняў — толькі пачуццё добра выкананай справы. Пасля спеваў, як і пасля любой іншай галасавой нагрузкі, рэкамендуецца хвілін 30 не выходзіць на вуліцу, асабліва ў холад і сырасць, даць галасавым звязкам адпачыць, насіць шалік, не

крычаць, гучна не смяцца на вуліцы. Выключыць ежу, якая раздражняе сліззістую, — семкі, сухое печыва, шыпуцьня газіраваныя напоі, вельмі вострую і кіслую ежу, абмежаваць марынады. Галасавыя звязкі неабходна пабарагчы асабліва тады, калі наперадзе вялікае адказнае выступленне.

— Чай з мёдам карысны для спеваў, у той жа час быццам бы мёд негатыўна ўплывае на голас...

— Часта назіраецца індывідуальная непераноснасць мёду, і нярэдка мёд у чыстым выглядзе раздражняе сліззістую. Але калі выпіць чай з мёдам ці растварыць мёд у кіпячою вадзе — шкоды не будзе.

— Ад чаю з мятай голас лепш гучыць?

— Гэта стэрыатып, які існуе і ў адносінах як, каньяку. Голас — нервова-псіхічны акт. Ад таго, як мы настроены, у многім будзе залежаць наша гучанне. Не толькі ад фізіялагічнага стану галасавых звязак, але і ад таго, што мы ў свой голас укладваем, залежыць вынік. Калі верыце, што дапамагае чай з мятай і яйкі, — калі ласка. Праўда, перад спевамі не трэба эксперыменту: калі піць чай, то не гарачы, а тэмпературы цела. У перапынку можна дазволіць сабе пару глыткаў, каб зняць напружанне галасавога апарату. Але гарачае і халоднае ні ў якім разе нельга.

— Ці можна спяваць на фоне фізічнай нагрузкі? Я прыходжу дадому стомленая пасля працы і ў 9-10 гадзін вечара рэпэцірую?

— Калі гэта атрымліваецца праз сілу, то лепш не трэба. Калі ў канцы дня вы адчуваеце стому, гэта стома не гартані, а мышачнай і нервовай сістэм арганізма. Тады вам больш патрэбны спакой, цішыня, ціхая музыка і мяккі свет. Звычайна ў 9-10 гадзін нашаму арганізму патрэбны сон ці падрыхтоўка да сну, а не спевы, — такія ў нас біярытмы. З іншага боку, змена віду працы — гэта ж таксама адпачынак. Калі спевы — гэта хобі, то яно не павінна шкодзіць ні асноўнай працы, ні здароўю, а прыносіць задавальненне.

Прамую лінію правялі Вольга ШАЎКО і Алена АЎЧЫННІКАВА.

ХАТНЯЯ ЭНЦЫКЛАПЕДЫЯ

ПАКАШТУЙЦЕ!

Гарбузова-сырны пірог з капустай і яйкам

Вельмі смачны хатні восеньскі пірог з мяккага дражджавога цеста на аснове гарбузовага пюрэ і сыру.

Спатрэбіцца: гарбузовае пюрэ — 300-400 г, малако — 100 г, смятана — 3-4 ст. л., дрожджы сухія — пачак (11 г), яйкі (2 шт. — у цеста, 3 шт. — у начынку, 1 шт. — для змазвання пірага) — 6 шт., сода — 1/4 ч. л., мука — 5-6 шклянак, капуста — 1 невялікі качан, морква (невялікая) — 1 шт., цыбуля рэпчатая — 1 шт., часнок — 2 зуб., сыр (надзёрты на тарцы) — 3-4 ст. л., зяленіва сушанае, алеі, чарнасліў (без костачак) — 3-4 шт., кунжут (белы, для ўпрыгожвання).

Гарбуз запячы ў духоўцы да поўнай гатоўнасці, даць крыху астыць, зрабіць пюрэ. У цёплае пюрэ дадаць паўшклянкі малака, 3 ст. л. смятаны, чвэрць чайнай лыжкі соды, старанна перамяшаць. Дадаць сухія дрожджы, добра перамяшаць. Дадаць 2 яйкі, соль, ізноў добра перамяшаць. Паставіць у цёплае месца. Калі праз 5—10 хвілін цеста пачне вельмі інтэнсіўна падыходзіць, пачынаем мясіць, дадаючы муку, пакуль цеста не перастане ліпнуць да рук. Сфармаваць шар, накрыць і паставіць у цёплае месца для пад'ёму. Прычым верхнюю частку шара трэба змазаць алеем.

Рыхтуем начынку: здрабняем часнок, рэжам цыбулю, надзіраем моркву, злёгка абсмажваем на алеі. Вельмі тонка шаткуем капусту. Дадаём яе да гародніны, прысольваем, тушым да гатоўнасці, перыядычна памешваючы. Надзіраем сыр на дробнай тарцы, адварваем 3 яйкі ўкрутую.

Праз 40 хвілін цеста ўжо павінна добра падысці. Выкладваем цеста на рабочую паверхню, пасыпаную мукой, дадаём дзёрты сыр, сухое зяленіва і вымешваем. Ізноў пакаідаем цеста для таго, каб яно паднялося (папярэдне змазаўшы верх алеем).

У гатовую капусту дадаём нарэзаны чарнасліў, сухое зяленіва, калі трэба — солім.

Пасля таго, як цеста падыдзе ізноў, дзелім яго на 2 часткі (адна павінна быць крыху большай за другую).

Большую частку раскатваем і пераносім на змазаную алеем бляху, так, каб бакі крыху звалілі. Зверху на цеста кладзём капусту, на яе раскладваем нарэзаныя яйкі, звараныя загадзя.

Раскатваем другую частку цеста, накрываем капусту, зашчыпваем бакі, упрыгожваем па жаданні, даём пірагу падысці 10—15 хвілін, змазваем разбоўтаным яйкам, пасылаем кунжutom, адпраўляем у разгартую духоўку (дзесьці 180 градусаў) да зарумянвання (хвілін на 30).

-2790-

УМЕЛЫЯ РУЧКІ

Дэкаратыўныя «латкі»

На жаль, адзенне на дзечках проста «гарыць»! Не паспееш купіць новыя джынсы, а яны ўжо з дзіркамі. І латкі ставіць брыдка, і так насіць нельга.

Пры дапамозе фантазіі, шпілек і пацерак вы можаце ператварыць дзірку на джынсавым адзенні ў стыльны дэкор.

Для гэтага акуртана апрацуюць разарванае месца, выцягнуць трохі гарызантальных нітак, каб зрабіць махры. Затым здыміце са шпілек галоўкі, наніжыце па некалькі пацерак на кожную і зноў замацуйце галоўкі шпілек пласкагубцамі. Цяпер трэба «зашпіліць» дзіркі гэтымі прыгожымі шпількамі. Каб эфект быў поўным, вы можаце зрабіць яшчэ 2-3 надрэзы і таксама змацаваць іх дэкаратыўнымі шпількамі.

Вашаму дзіцяці напэўна спадабаецца такі варыянт значна больш, чым простая цыроўка або латка.

КАРЫСНА ВЕДАЦЬ

Холад дапаможа

Ачысціце адзенне ад жуйкі. Змясціце адзенне ў маразілку на некалькі гадзін, потым саскрабіце нажом жуйку, якая прыліпла, і змыйце пляму. Ад жуйкі не застанецца і следу. Гэтым жа спосабам можна чысціць адзенне ад воску.

Падоўжыць жыццё жаночым панчохам. Новыя панчохі і калготкі можна змясціць на некалькі гадзін у маразільнік, тады яны будуць насіцца даўжэй і будуць больш устойлівыя да зацяжак.

Пазбавіцца ад кругоў і мяшкоў пад вачамі. Для гэтага захоўвайце ў маразілку дзве чайныя лыжкі. Пры ўзнікненні мяшкоў пад вачамі прыкладзіце да іх лёдзяныя лыжкі на паўхвіліны. Гэта выкліча звужэнне сасудаў і адток вадкасці, і прыпухласць сыдзе.

Павялічыць эфектыўнасць і тэрмін захоўвання касметыкі. Трымайце касметыку ў халадзільніку (але не ў маразільнай камеры!). Асабліва гэта датычыцца крэмаў, тонікаў, ласьёнаў, масак і скрабаў. Нізкая тэмпература падоўжыць карысныя ўласцівасці самога крэму і павялічыць тэрмін яго захоўвання на парутройку месяцаў. Калі вашай касметыкай карыстаўся іншы чалавек або вы фарбавалі вусны памадаў пры наяўнасці герпесных высипанняў, то пазбавіцца ад магчымай заразы можна, паклаўшы касметыку, у тым ліку і дэкаратыўную, у маразільнік на 2-3 гадзіны.

Разнасіць новы абутак. Укладзіце ў яго трывалыя поліэтыленавыя пакеты напоўненыя вадой, і замарозьце ўсё ў маразільніку. Як вядома, вада пры змярзанні пашыраецца, з 10 аб'ёмных частак вады атрымліваецца 11 частак лёду. Так што ёсць шанец, што абутак павялічыцца на адзін, а можа, і на два памеры.

ПАРАДЫ МАЙСТРА

Абарона для слупоў

Слупы і бэлькі, ужо закапананыя ў зямлю, можна напоўніць воданепранікальным саставам. Для гэтага ў частцы слупа, які змяшчаецца над зямлёй, свідруецца адтуліна дыяметрам прыблізна 1 см (прычым свідруецца наўскос зверху ўніз, да сярэдзіны слупа або бэлькі), якая запаўняецца карбалінеумам (або аналагічным саставам) датуль, пакуль слуп не ўбяры ўсё ў сябе (на працягу аднаго-двух дзён). Пасля гэтага ў адтуліну забіваецца драўляны калок, лішняя частка якога спілюваецца.

-2791-

Цяпер будуць рыхтаваць спецыялістаў для дзяржаўна-прыватнага партнёрства

Пра новую спецыяльнасць — «Кіраванне інвестыцыйнымі праектамі ў дзяржаўна-прыватным партнёрстве» — па праграме вышэйшай адукацыі II ступені з паглыбленай падрыхтоўкай спецыялістаў расказвае **Ірына НОВІКАВА, загадчыца кафедры эканамічнай тэорыі Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь, доктар эканамічных навук, прафесар.**

— Што такое дзяржаўна-прыватнае партнёрства?

— Дзяржаўнае прыватнае партнёрства — гэта адносна новы тэрмін. Па такой бізнэс-мадэлі Захад працуе з 90-х гадоў. Галоўная ідэя ў тым, што дзяржава саступае прыватнаму бізнэсу нейкія свае нішы. Прынята, што дзяржава павінна будаваць дарогі, вакзалы, бальніцы, школы, рэстаўраваць музеі. У бюджэце грошай на гэта можа не хапаць. Тады разам бізнэс і дзяржава будуць аб'екты, паляпшаюць інфраструктуру і гэтак далей. Гэта неабходна, бо дзяржава, як правіла, дрэнны менеджар. Мы ж разумеем, што дзяржава — гэта чыноўнік. Каб зрабіць менеджмент больш эфектыўным, трэба запраціць у гэтыя традыцыйна дзяржаўныя сферы прыватніка. Ён, акрамя таго, што прыносіць грошы, кіруе фінансавымі патокамі (не толькі сваімі, але і дзяржаўнай часткай).

— А гэта магчыма толькі ў сфэры будаўніцтва чаго-небудзь?

— Зусім не абавязкова. Можна проста атрымаць частку праваў на нейкае дзяржаўнае прадпрыемства. Прыклад з жыцця: у адным з нашых раённых цэнтраў існуе дзяржаўнае прадпрыемства, якое здало ў арэнду меншаму прыватнаму прадпрыемству свае плошчы. Прыватнік выпускае практычна тую ж прадукцыю. Тым не менш малое прадпрыемства квітнее, а вялікае развіваецца ўсё горш і горш. І прадстаўнік прыватнага прадпрыемства кажа: «Можаце

мне не прадаваць яго. Тым больш, у мяне грошай няма, каб яго купіць. Але я магу вывесці вас са стану крызісу». Гэта называецца «траставае кіраванне» (кіраванне, заснаванае на даверы): дзяржава застаецца ўласнікам, але на некалькі гадоў кіраванне аддаюць прыватніку. Нейкі час ён атрымлівае частку прыбытку. Пры гэтым захоўваюцца працоўныя месцы, цана тавару ці паслугі зніжаецца.

— Якія ўмовы ёсць для развіцця такой бізнэс-мадэлі ў Беларусі?

— Як вы ведаеце, у канцы снежня 2010 года была прынята Дырэктыва № 4, у васьмью пункце якой гаворыцца пра тое, што нам неабходна развіваць дзяржаўна-прыватнае партнёрства. Але што гэта такое, пакуль слаба разумеюць нават бізнэсманы. Аднак на 2012 год запланавана прыняцце закона аб дзяржаўным прыватным партнёрстве (праект ужо распрацаваны). А значыць, будуць створаны ўсе ўмовы для развіцця гэтай галіны і прыцягваць інвестараў будзе прасцей.

— Значыць, спецыялісты ў сфэры дзяржаўна-прыватнага партнёрства будуць запатрабаваны?

— Безумоўна. І ў Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Рэспублікі Беларусь разумеюць, што трэба пачаць падрыхтоўку такіх спецыялістаў. У нас ужо ёсць кароткія трыднёвыя курсы, але за 40 гадзін многаму не навучыш.

— Якія веды павінны мець тыя, хто хоча пайсці на новую спецыяльнасць?

— Няма абмежаванняў на адукацыю, таму што партнёрства можа быць у самых розных сферах (нават музейная справа). Але эканоміку трэба ведаць хоць бы на элементарным узроўні. А эканамічную тэорыю вывучаюць усе. Таму гутарка будзе праходзіць менавіта па гэтым прадмеце.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

НЕ БУДЗЕ РОСТУ ЭКСПАРТУ БЕЗ ДОБРЫХ БРЭНДАЎ

Як павялічыць экспарт беларускіх харчовых тавараў? Хто вінаваты ў тым, што многія беларускія прадукты дрэнна рэалізуюцца на знешнім рынку? Гэтыя пытанні абмяркоўваліся на форуме «Экспарт беларускіх харчовых прадуктаў» ў Беларускай гандлёва-прамысловай палаце.

Цэнтр стратэгічнага развіцця «Маркетынгавыя сістэмы» арганізаваў форум для таго, каб непасрэдна ад вытворцаў і маркетологаў пачуць, якія ёсць зараз праблемы з прасоўваннем беларускай харчовай прадукцыі на замежныя рынкі. Асаблівы акцэнт быў зроблены на расійскім рынку, які, па словах **Зінаіды Ільіной, загадчыцы аддзела рынку Інстытута сістэмных даследаванняў у АПК НАН Беларусі**, «быў і будзе для нас адным з асноўных».

«Сярод краін СНД толькі Беларусь змагла забяспечыць сваю харчовую бяспеку, — заявіла яна. — Дарэчы, Беларусь ніколі не рабіла акцэнт на ўнутраным рынку. Харчовая бяспека, якая замкнёна ўнутры краіны, не можа быць забяспечана». Наша краіна сёння забяспечана харчам, па словах эксперта, не менш чым на 150 працэнтаў. Але гэта не значыць, што мы будзем есці толькі сваю прадукцыю. Імпарт

усё роўна патрэбны. «15-17 працэнтаў імпарту неабходны. Асабліва для падтрымання канкурэнцыі», — лічыць Зінаіда Ільіна.

Нягледзячы на добрыя паказчыкі харчовай бяспекі, у Беларусі з прыбыткам працуе толькі кожнае трэцяе сельскагаспадарчае прадпрыемства. Зінаіда Ільіна лічыць, што гэтага мала. Зараз такі час, што грошы неабходна жорстка эканоміць. «Цяпер грошы будуць давацца толькі тым прадпрыемствам, якія працуюць эфектыўна», — сказала эксперт. Аднак ва ўсёй гэтай сітуацыі ёсць адзін маленькі нюанс: працуюць рэнтабельна тыя, хто сам прадае сваю прадукцыю. А ці змога кожнае прадпрыемства само займацца рэалізацыяй сваіх тавараў? Хутчэй за ўсё, не. Значыць, трэба ўтвараць такія спецыяльныя арганізацыі, якія будуць займацца продажам прадукцыі. Спробы ўжо былі. Эфекту мала. Самі вытворцы кажуць аб тым, што трэба прасоўваць тыя тавары, якія не прадаюцца, бо дылеры гатовы брацца толькі за тое, што добра ведаюць і што даўно разрэкламавана.

Атрымліваецца, што вытворцы і дылеры скідаваюць адзін на аднаго функцыю рэкламавання, прасоўвання тавару на рынак, фарміравання брэнда. **Анатоль Аканцінаў, генеральны дырэктар Цэнтра стратэ-**

гічнага развіцця «Маркетынгавыя сістэмы» лічыць, што пытанне менавіта прыватнага прадпрыемства самім прадпрыемствам. «Трэба адказаць на пытанне: «А чаму штосьці не рэалізуецца?» — параіў ён прадстаўнікам прадпрыемстваў. «**Расійскі эксперт Андрэй Стась (кансультант па стратэгіі маркетынгу і развіцця бізнэсу, заснавальнік і генеральны дырэктар кампаніі «Stas marketing partners»)** расказаў, што расійская тавараправодная сетка бярэ ў працу толькі прадукты з прагназуемым попытам. Гэта значыць, што без прапрацаванага брэнда на расійскім рынку няма чаго рабіць. «Бацьце, на першым месцы нават не якасць...» — канстатаваў Андрэй. Таксама ён засяродзіў увагу на тым, што і павышаць цэны на беларускія экспертныя тавары без добрых брэндаў няма сэнсу.

Акрамя брэндаў, Беларусі яшчэ патрэбна дапамога малага і сярэдняга бізнэсу. Такое меркаванне выказала Зінаіда Ільіна, здзіўляючыся таму, што мы змаглі згубіць не толькі замежны, але і ўнутраны рынак бульбы. «Па многіх напрамках лепш за ўсё можа спрацаваць малы бізнэс. Я лічу, што бульбу можа выратаваць менавіта ён», — сказала эксперт.

Уладзіслаў КУЛЕЦКІ.

ФАКТ

Як паведамлілі «Звяздзе» ў Цэнтры сацыялогіі і прапаганды бяспекі МНС РБ, яна ўяўляла сабой металічную трубу даўжынёй адзін метр з дыяметрам 40 міліметраў. Паведазеныя работнікамі МНС замеры паказалі, што радыяцыйны фон складае 70 мкЗв/г (норма — 0,2 мкЗв/г, перавышэнне ў 350 разоў, папярэдне гэта быў радый-226), прычым на адлегласці два метры фон быў у норме. Небяспека магчымага радыеактыўнага забруджвання была ліквідавана ўнітарным прадпрыемствам «Экарэс». Пацярпелых не было.

Сяргей РАСОЛЬКА.

Украў 99 кілаграмаў рыбы

У горадзе Новалукамель з тэрыторыі ўчастка рыбгаса, якая ахоўваецца, укралі 99 кілаграмаў рыбы агульным коштам больш як 2,6 мільёна рублёў. Нехта ноччу разбіў аконнае шкло і трапіў у цэх.

Супрацоўнікі Чашніцкага раённага аддзела ўнутраных спраў устанавілі, што рыбу ўкраў 26-гадовы раней судзімы, беспрацоўны жыхар вёскі Багатыр. Заведзена крмінальная справа.

Аляксандр ПУКШАНСКІ.

ПРАВОВАЯ ІНФАРМАЦЫЯ — У 470 ПУБЛІЧНЫХ ЦЭНТРАХ

Нацыянальны цэнтр прававой інфармацыі Беларусі правядзе 4 кастрычніка ў Нацыянальнай бібліятэцы чарговы рэспубліканскі семінар па пытаннях доступу грамадзян да заканадаўства.

Размова ідзе пра публічныя цэнтры прававой інфармацыі, якія з'яўляюцца пунктамі свабоднага доступу грамадзян да эталоннай прававой інфармацыі. Ужо зараз Міністэрствам культуры Беларусі і Нацыянальным цэнтрам прававой інфармацыі Рэспублікі Беларусь створаны па ўсёй краіне 470 адпаведных цэнтраў. Яны забяспечваюць грамадзян актуальнай эталоннай прававой інфармацыяй, змешчанай у дзяржаўных інфармацыйна-прававых рэсурсах. У прыватнасці, гэта электронная копія эталоннага банка звестак прававой інфармацыі Рэспублікі Беларусь з інфармацыйна-пошукавай сістэмай «Эталон», афіцыйныя друкаваныя выданні прававых актаў, афіцыйнае перыядычнае выданне «Нацыянальны рэестр прававых актаў Рэспублікі Беларусь», Нацыянальны прававы інтэрнэт-партал Беларусі.

Кожны ахвотны можа звярнуцца ў цэнтр прававой інфармацыі і азнаёміцца з прававымі актамі па патрэбнай тэме. Пры неабходнасці спецыяліст-бібліятэкар дапаможа ў пошуку. Падчас сёлётыяга семінара плануецца абмеркаваць павышэнне эфектыўнасці функцыянавання цэнтраў у дзяржаўнай сістэме прававой інфармацыі, вызначыць стратэгіі развіцця сеткі цэнтраў у бліжэйшыя гады.

Святлана БАРЫСЕНКА.

Аварыя

Чатыры гадзіны без электрычнасці

У нядзелю ў сталіцы ў 8.28 у выніку аварыі на паветранай лініі 110 кВ адбылося адключэнне падстанцыі Падлесная 1, як вынік, усё яе спажыўцоў.

Падраздзяленнямі МНС Мінска былі прыняты ўсе неабходныя меры для забеспячэння электраэнергіяй тых аб'ектаў, дзе гэта было жыццёва неабходна. У прыватнасці, як паведамілі ў Міністэрстве па надзвычайных сітуацыях, пры дапамозе генератараў засілкавалі першую гарадскую клінічную бальніцу, дзіцячы дом № 4, халадзільныя ўстаноўкі шостага гарадской клінічнай бальніцы, дзе захоўваецца плазма крыві, рэанімацыйнае і аперацыйнае аддзяленні дзіцячага хірургічнага цэнтра, дзе ў той момант знаходзілася дзесяць дзяцей, чацвёрта з якіх былі ў цяжкім стане.

Таксама падчас адключэння адбылося спыненне трох трамвайных і чатырох тралейбусных маршрутаў грамадскага транспарту, трох вадапompавых станцый, 21 ліфта з людзьмі ў жылых дамах. У 12.42 электразабеспячэнне на падстанцыі Падлесная было адноўлена.

Сяргей РАСОЛЬКА.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации» (организатор аукциона), по поручению ОАО «Березинское» (продавец) проводит открытый аукцион по продаже здания столовой, (инв. № 630/С-47235), об. пл. 157,6 кв.м, расположенного по адресу: Минская обл., Молодечненский р-н, Городиловский с/с, вблизи аг. Березинское, территория промышленной зоны, уч. 1.

Начальная цена с НДС – 18 918 556 бел. руб.

Площадь земельного участка – 0,0525 га.

Задаток 10% от начальной стоимости объекта перечисляется на р/с № 3012108260016 в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Банк», БИК 153001369, г. Минск, УНП 690324015, Государственное предприятие «Минский областной центр инвестиций и приватизации».

Договор купли-продажи должен быть подписан в течение 5 дней после проведения аукциона. Оплата за объект производится в течение 10 (десяти) банковских дней со дня проведения аукциона.

Порядок проведения аукциона оговорен в условиях его проведения.

Аукцион состоится 04.11.2011 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Чкалова, 5, каб. 324. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 03.11.2011 до 17.00 по указанному адресу.

Тел.: (8017) 224 61 34; 500 47 12.

Сайт в интернете: www.rlt.by.

ДОПОЛНИТЕЛЬНОЕ ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОННЫХ ТОРГОВ РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 14 октября 2011 года проводит 15-й повторный открытый аукцион на 16-м открытом аукционе по продаже имущества республиканской собственности

Лот	Наименование техники	Место-нахождение объекта	Год выпуска	Наработка в м/ч (износ)	Начальная цена продажи (руб.)	Сумма задатка, (руб.)
1	2	3	4	5	6	7
130	Четырехосный вагон-самосвал (думпкар) № 55631592, 4 кат., КР-2001 г.	г. Жодино, в/ч 18662	1976	90	30 000 000	3 000 000
131	Четырехосный вагон-самосвал (думпкар) № 55632194, 4 кат., КР-1998 г.	г. Жодино, в/ч 18662	1972	90	30 000 000	3 000 000
132	Четырехосный вагон-самосвал (думпкар) № 55632343, 4 кат., КР-1998 г.	г. Жодино, в/ч 18662	1972	90	30 000 000	3 000 000
133	Четырехосный вагон-самосвал (думпкар) № 55632418, 4 кат., КР-1998 г.	г. Жодино, в/ч 18662	1976	90	30 000 000	3 000 000

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, 2, 6-й этаж, в 11.00 14 октября 2011 г.

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток и подавшие заявление на участие в аукционе, учредительские и другие необходимые документы до 17.00 11 октября 2011 года.

Победитель аукциона обязан:

1. Заключить договор купли-продажи 14 октября 2011 г.

2. Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 10-ти банковских дней со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток и денежные средства победителем лота перечисляются на расчетный счет РУП «Белспецконтракт»: 3012107883029, в ЦБУ № 701 ОАО «БПС-Банк» г. Минск, ул. Чкалова, 18/1, УНП 101099370, БИК 153001369. Без НДС. Справки по тел.: (017) 278 06 97, факс 224 20 01. Наш адрес в интернете: www.belspeckontrakt.by.

ИП Малашенко Николай Ефимович

извещает о проведении 1 ноября 2011 г. открытого аукциона на право заключения договора субаренды помещения, расположенного по адресу: г. Гомель, ул. Огаренко, д. 30

№ лота	Вид помещения	Цель использования	Площадь объекта, м²	Начальная цена продажи евро (оплата по курсу НБРБ на дату платежа)	Сумма задатка, руб.
1	Помещение № 5	Розничная торговля	33,2	597,6	200 000

Объект сдается в субаренду сроком на 11 месяцев. Размер арендной платы: 6 евро (по курсу Национального банка) за 1 м² в месяц.

К участию в аукционе допускаются только юридические лица.

Условия продажи лотов: Торги по каждому лоту проводятся отдельно. Каждый участник имеет право участвовать в торгах по нескольким лотам при условии регистрации и внесении платы за участие и задатка по каждому из заявленных лотов.

Для участия в аукционе участник перечисляет задаток на р/с 3013216720019 в Головном ф-ле по Гомельской области ОАО «Белинвестбанк», код 768.

Аукцион состоится по адресу: г. Гомель, ул. Шилова, 4к, 4. Начало в 14.00.

Документы на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гомель, Шилова, 4к, 4 по

понедельникам с 11.00 до 12.00 по 31 октября 2011 г. включительно. Подача документов по почте не допускается. На аукционе побеждает лицо, предложившее наиболее высокую цену.

Победитель торгов после подписания протокола о результатах аукциона обязан: в течение 5 дней подписать договор субаренды; в течение 11 месяцев (помесечно равными долями) оплатить стоимость права субаренды, сформированную в результате аукциона, за вычетом внесенной им суммы задатка; в течение 3 дней с даты подписания протокола возместить организатору аукциона затраты на организацию и проведение аукциона на основании выставленного счета. Организатор торгов вправе снять лот с торгов до объявления его проданным.

Контактные телефоны организатора аукциона: 8 029 7318318.

Сонца	Усход	Заход	Даўжыня дня
Мінск	7.16	18.40	11.24
Віцебск	7.06	18.28	11.22
Магілёў	7.06	18.30	11.24
Гомель	7.02	18.27	11.25
Брэст	7.31	18.55	11.24
Брэст	7.31	18.57	11.26

Імяніны
 Пр. Аляксандра, Аляксея, Андрэя, Валянціна, Івана, Іосіфа, Канстанціна, Уладзіміра, К. Разаліі, Ружы, Конрада, Францішка.

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

НАДВОР'Е на заўтра

Геамагнітныя узрушэнні

Горад	Тэмпература
Віцебск	+13...+15°C
Гродна	+13...+15°C
Мінск	+11...+13°C
Магілёў	+12...+14°C
Брэст	+12...+14°C
Гомель	+12...+14°C

У суседзі

Горад	Тэмпература
Варшава	+17...+19°C
Вільнюс	+14...+16°C
Ніў	+11...+13°C
Масква	+13...+15°C
Рыга	+12...+14°C
С.Пецярбург	+11...+13°C

ПРЫЛЁТ І АДЛЁТ ПТУШАК

У структуры беларускага народнага календара птушкам належыць важны гарманізуючы пачатак: яны сваім прылётам «маркіруюць» веснавое абуджэнне і разгортванне складанага і шматэтапнага цыкла земляробчых работ. Заціханне птушынага спеву і адлёт іх у вырай было знакам «згортвання», заканчэння цёплага летняга перыяду і падрыхтоўкі зямлі да чарговага этапу — зімовага спачыну.

Паэтапнае разгортванне прасторы наваколля ў птушыным кодзе фіксавалася наступным чынам. Веснавое сонца і, адпаведна, першыя прыкметы пацяплення атаясамліваліся з жаваранкамі. Пасля жаваранкаў з'яўляюцца пліскі, затым, на 10-12 тыдні ад Каляд, прылятаюць вадзяныя птушкі, дзікія качкі і гусі... Потым прылятаюць буслы, жураўлі, кулікі, зяблікі, дразды і іншыя (пасля 15 тыдняў ад Каляд). Пазней — перапёлкі, драчы, жоўны і інш. Лічылася, што менавіта кулік прыносіў з-за мора пацяпленне, а таксама ключы, якімі адкрывалася вада, замкнёная на зіму лёдам. Ён ускрываў рэкі і «нараджаў» вясельныя ручаі.

Аб тым, што прыйшла паўнапраўная вясна-ўладарка, абвешчалі ластаўкі. Яны пачыналі рабіць гнёзды пад дахамі (пад «каньком») хат і тым самым прыносілі чалавеку (сямі!) прыемную навіну: хата ў гэтым годзе будзе поўніцца шчасцем і дабрабытам. Сапраўднай вясной лічылі той дзень, калі ўпершыню кувала зязюля. Паводле назіранняў нашых продкаў, часцей за ўсё гэта было на Юр'я (на 17 тыдні ад Каляд).

Выпяканне печыва ў выглядзе птушак, і найперш «жаўранкаў», тлумачыцца тым, што

якраз гэтыя птушкі з'яўляліся першымі і самымі раннімі вестунамі набліжэння цяпла. Адразу пасля таго, як печыва дастануць з печы, гаспадыня выконвала абавязковае рытуальнае дзеянне — кідала назад у печ адну «птушачку», тым самым прыносячы ахвяру вясне, агню, добраму духу хаты, продкам...

Назіранні за паводзінамі птушак дапамаглі нашым продкам бездакорна арыентавацца ў зменах надвор'я. Яны маглі прадказаць надвор'е як на некалькі дзён наперад, так і на больш аддаленую перспектыву. Напрыклад, ранні прылёт ластавак прадказваў дружную вясну. Лічылі: калі гракі прыляталі да 14 сакавіка (дзень святой Аўдакеі) — быць мокраму лету. Лепшым тэрмінам прылёту гракоў лічылі 17 сакавіка — дзень ушанавання святога Герасіма. На Беларусі казалі так: «Святы Герасім гракоў прыгнаў»; «Калі гракі сядзяць ужо ў гнёздах — вясна будзе дружная, праз тры дні можна выходзіць на поле. Калі лётаюць бязмэтна або іх увогуле не відаць — вясна будзе павольная, позняя».

Да птушак беларусы ставіліся як да істот, якія звязаны з выраем, з месцам знаходжання душ памерлых продкаў. Таму іх прылёт з выраю ўспрымаўся як абвестка новага жыцця, адушаўленне-ажыванне прыроды.

А ўжо пачынаючы са Спаса птушкі пачыналі збірацца ў вырай. Распачынаўся адваротны адлік часу, які таксама «маркіраваўся» паэтапным адлётам то адной, то другой птушынай сямі.

Аксана КАТОВІЧ, Янка КРУК.

Дзве даты

Цытата дня:

Дзеньнік халасцяка. Заклапа нос. Зараз не ведаю, якія шкарпэткі чыстыя.

Усміхнемся!

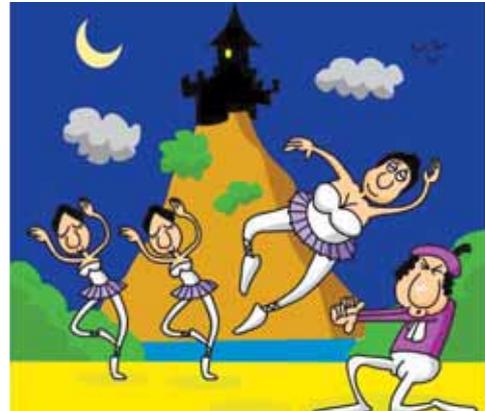
Суседзі.
 — Слухай, Фіма, чаму ты ўчора так крычаў на сваю жанку?
 — Яна не хацела казаць, куды патраціла грошы.
 — Ну добра, а чаму ты сёння на яе крычаў?
 — Сёння яна мне сказала...

Дзёння халасцяка. Заклапа нос. Зараз не ведаю, якія шкарпэткі чыстыя.

— Мама, а можна я яшчэ дзядзьку Федзю дапамагу яго машыну рамантаваць?
 — Што, спадабалася, цікава было?
 — Яшчэ як! Усе хлопцы з нашага двара запісваюць і паўтараюць назвы дэталю!

Калі рака Эльба выходзіць з берагоў, гэта азначае, што ў Германіі пачаўся штогадовы фест пива.

Настаўніца — Вовачку:
 — Каб заўтра прывёў мне свайго бацьку!
 Вовачка:
 — Ага, зараз жа... Я ўжо адной такой прывёў, дык ужо год не магу назад забраць.

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Галоўны рэдактар НАРКЕВІЧ Уладзімір Браніслававіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: І. БАРАНОЎСкі, У. ЗДАНОВІЧ (намеснік галоўнага рэдактара), Н. КАРПЕНКА, Л. ЛАХМАНЕНКА, С. ПРОТАС (намеснік галоўнага рэдактара), Н. РАСОЛЬКА, С. РАСОЛЬКА, Л. РЫЖАНКОВА (першы намеснік галоўнага рэдактара), Л. СВДРЬЦКАЯ, А. СЛАНЕЎСкі (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК, В. ПАЗНЯКОЎ.

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОН: прыёмнай — 287 19 19 (тэл./факс); адрэдакцыі: пісьмаў — 287 18 64, падпіскі і распаўсюджвання — 287 18 36, 287 18 51, бухгалтэрыі: 292 22 03.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў, іх меркаванні не з'яўляюцца супадзеннем з меркаванням рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадруку матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

<http://www.zviazda.by>;
 e-mail: info@zvyazda.minsk.by

ПРЫЁМ тэл./факс: 287 17 79, РЭКЛАМЫ e-mail: rek@zvyazda.minsk.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛД № 02330/0494179 ад 03.04.2009. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 250 разоў на год. Тыраж 33.380. Індэкс 63850. Зак. № 4754.

Нумар падпісаны ў 19.30 3 кастрычніка 2011 года.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12